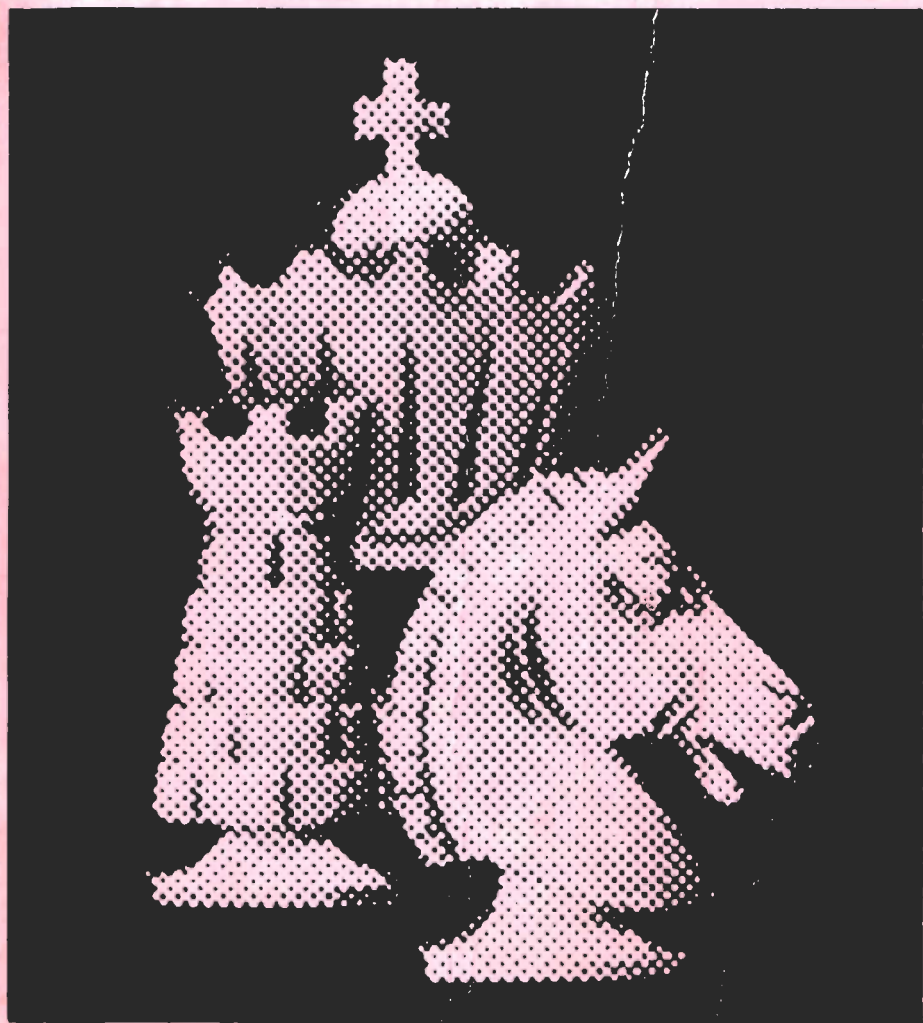

NORD - NORSK SJAKK

Nr. 1

JANUAR 1978

Kr. 5.-

Vi har sjansen!

Vår kjære president, som til alle tider har «gått gjennom ild og vann» for sjakkspillene i Norge, kan nå muligens overtale til å gå inn for norsk sjakk på heltid.

Eikrems kvalifikasjoner og arbeidskapasitet har vært rost opp i skyene av både venn og uvenn. På det punkt har alle vært enige.

Internasjonalt er Eikrem en betydelig brikke. Han er president i nordisk sjakkforbund som etter hvert har fått en sentral plass i vestlig «sjakkpolitikk».

Denne mannen kan vi nå muligens sikre oss for norsk sjakk for lange tider.

Problemet er selvsagt at Norges Sjakkforbunds økonomi ikke er av de aller romsligste heller ikke den enkelte sjakkspillers vilje til å forhøye kontingenten. Om vi har noe mere å hente fra det offentlige i en slik sak skal være usagt, men det må så absolutt undersøkes.

Altså, loddet er kastet!

Abonnement på Nord-Norsk Sjakk

Fra tid til annen kommer det bestillinger på årsabonnement til vår redaksjon. Missforståelser forekommer svært ofte og betalingen skjer svært ofte på feil måte.

Slik skal det egentlig foregå: Man sender forskuddsvis kr. 50.- over postgiro til vår adresse, så vil 9 nummer av bladet bli tilsendt etterhvert som de kommer ut. Dersom man vil ha tilsendt noen av de foregående nummer må dette spesielt anmerkes ellers vil man bare få tilsendt blader fra dags dato.

Vi har en meget liten administrasjonsstab og vi vil nødig belastes ut over det nødvendige. Send derfor penger til oss på forskriftsmessig måte uten at vi skal være nødt til å sende purringer og derved utsette oss for unødig korrespondanse.

De av sjakkclubbene som ikke ordner opp sitt økonomiske forhold for hver leveranse vil ikke få tilsendt bladet da redaksjonen ikke er villig til å yte service utover det vi allerede gjør samtidig som vi vil gjøre oppmerksom på at de utgifter vi har i forbindelse med bladet må betales punktlig.

**NORD-NORSK
SJAKK**

Postboks 278 - 9601 Hammerfest

Tlf. (084) 11 948

Postgiro: 3986999

Årsabonnement kr. 50.-

REDAKSJON:

Partied.:

Frans Larsen

Layout:

Knut Fagerhaug

Forr. lører:

Kjell Johannessen

BAKEN - TRYKK, HAMMERFEST

Sjakk-håndboken

At det drar i langdrag må alle være enige i. Selvsagt er det om å gjøre å få med mest mulig av aktuelle endringer i en slik bok, men vi vet jo at det stadig kommer endringer og at vi aldri kommer til å lage en håndbok som ikke allerede er litt foreldet når den kommer ut. Kom nå endelig i hug det gamle ordtaket om kua som døde mens gresset grodde.

Defekte sjakkur

Fra tid til annen oppstår det tvister i forbindelse med klaffen som faller før tiden. Klare regler finnes ikke. Reglene praktiseres etter for godt befinnende og etter turneringslederens humør.

Under årets NM i Bergen var undertegnede en av de

som led under klaffens luner. Klaffen ble kontrollert før partiet ble påbegynt og funnet i orden. I tidsnøden ble det trykket litt mere hård hendt på klokken enn vanlig med det til følge at viseren gled ut på sin akse og slapp viseren forbi på innsiden ca. 45 sekunder før normalt. Turneringsleder Vårdal dømte partiet som tapt forde man før spillet hadde fått sine 2 minutter ekstra (klokkene ble stilt 2 min. på halv fire). Det ble henvist til at det var en defekt ved klokken, men dette ble ikke god tatt forde man hadde gardert seg mot dette ved å gi to minutter ekstra. Undertegnede tilkalte også presidenten i Norges Sjakkforbund for å få oppklart hva som egentlig var vitsen med å nevne i reglene at «Dersom det kan påvises en defekt ved klokken, så skal dette tas hensyn til».

Jeg fikk ikke medhold fra noen av partene og må bare innrømme at turneringen var ødelagt for mitt vedkommende da jeg ikke var mann nok for å ta et slikt nederlag.

Til min forbauselse leser jeg så i Thor Støres utmerkede sjakkspalte at vår lovende juniorspiller, Bjørn Tiller, også hadde trøbbel med klaffen under Oslo-mester skapet. Klaffen falt ca. 30 sekunder før tiden og han leverte inn protest mot å tape partiet på tid. Utfallet av protesten har jeg ikke hørt noe om.

Personlig synes jeg det er noe tull med disse to minuttene man får i tillegg, men alltid har jeg trodd at det ble

Informasjon fra NNSF

Styret i Nord-Norsk Sjakkforbund vil med dette få ønske sjakkklubber og medlemmer et godt nytt år. Forbundsstyret vedtok på siste årsmøte at Nord-Norge skal deles opp i regioner/kretser i samsvar med fylkesgrensene. Siden den gang er Nordland sjakkregion dannet, mens arbeidet i Troms ennå ikke har ført fram. Finnmark har lenge vært en region og det var blant annet på bakgrunn av de gode erfaringene fra dette fylket at tinget vedtok en lignende ordning for resten av landsdelen. Forbundsstyret vil herved oppfordre klubbene i Troms til å få denne saken ut av verden. En slik organisering av sjakken i nord er også i samsvar med Norsk Sjakkforbunds ønsker. Dette betyr ikke at

Nord-Norsk Sjakkforbund ønsker å spenne ben under sin egen virksomhet. Styret vil fortsatt være ansvarlig for arrangementet av Nord-Norsk mesterskap — anvendelsen av fondsmidlene — samt tildelingen av hederstegnet.

Når regionsdannelsen er i orden, vil en lettere kunne søke de tre respektive fylkers kulturstyrer om midler til sjakkarbeidet. De enkelte klubber søker de kommunale kulturstyrer om bidrag — regionene søker fylkene. Om regionsstyrene til å begynne med ikke finner andre arbeidsoppgaver, så er dette en å starte med.

For øvrig vil styret i Nord-Norges Sjakkforbund be klubber og medlemmer komme med forslag til arbeidsoppgaver som en

gitt for å forsikre seg mot at en klokke skulle «forte» med ett minutt i timen.

I tidsnøden er alle spillere uansett spillestyrke nødt til å «stole på klaffen». Det er etter min mening et hån mot sjakk gudinnen å la en påviselig defekt ved en tredjerangs sjakklokke avgjøre et sjakkparti.

Gad vite hva herrene Vårdal og Eikrem hadde gjort dersom et Norges mesterskap hadde blitt avgjort på en slik måte, men i eliteklas-

sen garderer man seg mot slike ting ved å benytte skikkelig materiell. Hva som skjer i de lavere klasser betyr mindre, men her er det altså at undertegnede etterlyser prinsippet og klare tolkninger av reglene. Personlig er jeg ikke i tvil om at gleden ved å vinne et parti er like stor uansett klassen vedkommende spiller i eller skulle jeg våge påstanden at den kanskje er aller størst blant oss «vanlig dødelige».

(KJ)

mener styret bør ta seg av i tillegg til de nevnte. Er det f. eks. ønskelig at vi utarbeider terminlister for landsdelen? Er i så fall klubbene i stand til å bestemme arr. så tidlig at en slik liste vil ha noen hensikt?

Skal forbundsstyret ta initiativ til landsdelskamper mot Sverige og Finland? Ønsker man fylkesvise lagkamper osv? Kom med forslag!

Erling Fløtten

SJAKKVENNER!

VARER ANNONSØRER ER OGSÅ
VERDT ET INNGÅENDE
STUDIUM

Nord-Norges Sjakkforbunds støttefond

En orientering

I følge vedtektene for støttefondet er det styret i Nord-Norges Sjakkforbund som forvalter midlene. Fondets grunnkapital skal utgjøre minimum 10.000.-. På grunnlag av søknader fra enkeltmedlemmer eller klubber kan styret disponere inntil 75% av den årlige avkastningen til sjakkformål. Styret kan også på eget initiativ — uten at der foreligger søknad — bruke midler som nevnt innenfor rammen av 75 %.

Normalt skal støtte til ungdom prioriteres.

Beretning og regnskap for Støttefondet legges fram for Nord-Norges Sjakkforbunds ting hvert år.

På siste ting var det enkelte deltakere som stilte spørsmål om fondet og reglene. Slik disse er utformet vil fondet øke hvert år med minst 25% av rentene. Enkelte mente at dette var uheldig. En relativt stor sum blir stående sperret og til utdeling blir det nærmest bare småbeløp. Eventuelle endringer av fondsvedtektene krever imidlertid 2/3 flertall på forbundstinget.

Erling Fløtten

FOR SJAKKSPILLERE -

Nybegynnere som viderekomne

Vi har bøker, brett og brikker for de fleste behov i stort utvalg.

Sjakkfolk trekker til:

Storgata 73 — Telefon 83 540

Nordås veggseksjon 1400/3 B. Enkelt-beset kabinett med lysst. Lengde 270 cm. 60 x 30

Det er noe tidløst over
Nordås veggseksjoner

NORDÅS INDUSTRIER A/S
VESTUN

MARCO

FORHANDLER:

H. T. Eriksen
Vadsø

REPRESENTANT FOR NORD-NORGE JOHN MYRSTAD A/S, 6010 SPJELKAVIK

Marin leveres i hud og stoff. Teveset er fremstilt av brunlakkert bøk. Bord med tre- eller glassplate.

HJ. BRUNSTAD A/S
SYKKYLVEN

**GODT UTVALG
I
SJAKKLITTERATUR,
BRIKKER og BRETT
hos
JOH. PETERSEN**

Bok- & Papirhandel

PETER BECHS GT. 6—MOSJØEN
TELEFON (078) 70 777

NORD - NORSKE MESTERSKAP

VED FRANS LARSEN

Narvik 1968

Spilledager: 1. — 3. juni.

Spillested: Folkets Hus.

Deltagerantall: 64 spillere.

Turn.leder: Erling asvedenborg.

Lagmester: Narvik.

Skjønnhetspremie: Dag Svedenborg, Narvik, for partiet mot Sverre Heim.

Et mesterskap kronikøren minnes med stille vemod! Klasse Mester var preget av stor jevnhet i toppen, og i Paul Svedenborgs fravær (som jo skulle gjenta seg i samtlige NNM deretter) hadde ingen utpreget favoritt pekt seg ut på forhånd. At seieren ble såpass lav som 4 poeng skyldtes nok, ved siden av de sjakklike kvaliteter, en ikke liten dose matematisk ferdighet.

Selv om ungdommen allerede for et par år tilbake hadde begynt å «banke på», var det opplagt på det riktige tidspunkt at Erling Svedenborg under avslutningsfesten hevdet at nordnorsk sjakk nå i full bredde var inne i et generasjons skifte. Både Sverre Heim ("Heims fremgang er verre enn Paulus i sin tid," Wick-

1. Frans Larsen, Tromsø	+4	+3	+2	=5	=6	=7	4.0
2. Sverre Heim, Tronshø	=5	+6	=1	-3	+10	+8	4.0
3. Dag Svedenborg, Narvik	+8	-1	+5	+2	=9	+10	4.0
4. Arthur Jarhelle, Narvik	-1	+10	=7	+6	=5	+9	4.0
5. Tore C. Bremseth, Harstad	=2	+8	=3	=1	=4	=6	3.5
6. Sigurd Svedenborg, Narvik	+7	-2	+9	-4	=1	=5	3.0
7. Alfred Nilsen, Bodø	-6	+9	=4	=10	-8	=1	2.5
8. Arne Melchior, Harstad	-3	-5	=10	=9	+7	-2	2.0
9. Nils A. Bakke, Tromsø	+10	-7	-6	=8	=3	-4	2.0
10. Sigurd Thune, Harstad	-9	-4	=8	-7	-2	-3	1.0

lund-Hansen i "Lofotposten") og Dag Svedenborg (en yngre bror av Paul og nesten like slagferdig tak-tisk) var såvidt 18 år, og den tredje debutant Arne Melchior ikke mer enn 15. Heller ikke Bremseth og Frans Larsen hørte til de eldste den gangen, og «hjemme på båsen» hadde man spillere som Gunnar Johnsen, Kjell Ole Kristensen og Bjarne Jacobsen jr.

Den lille favoritt (dog!) Sigurd Svedenborg fikk lite til. Et nederlag mot kaprisiose Arthur Jarhelle kastet han definitivt tilbake i midtskikket, mens Jarhelle, som jo har deltatt i disse mesterskap gjennom en mannsalder, kunne notere seg for sin fineste prestasjon i NNM-sammenheng.

Som man var vant til, ble arrangementet knirkefritt gjennomført av Narvik

Sjakkklubb, som også overtok forbundsstyret med Erling Svedenborg ved roret.

Klasse I:

1. Svein Å. Johansen, Narvik	5.0
2. Edmund Forselv, Narvik	4.0
3. Magne Bergvoll, Tromsø	4.0
4. Kyrre Melchior, Harstad	3.5
5. Henry Johansen, Tromsø	3.0
6. Fred Ellingsen, Narvik	3.0
7. Johan Rydar, N.vik	3.0

Klasse II, grp. 1:

1. Odd B. Hansen, Tromsø	5.5
2. Magne Johansen, Narvik	5.0
3. Terje Lindstrøm, Narvik	4.5
4. Einar Ervland,	

Narvik	3.5
5. Chr. Ingebrigtsen, Narvik	3.5
6. Lars Bakkeringen, Tromsø	1.5
7. Jens Jensen, Harstad	1.0

Klasse II, grp. 2:

1. Palmer Salomonsen, Narvik	4.5
2. Bjarne Skagen, Bodø	4.0
3. Per Omtvedt, Narvik	3.5
4. Jarle Urdal, Tromsø	3.5
5. Tor Berg-Sæther, Harstad	3.0
6. Bjarne Kristensen, Narvik	3.0
7. Olaf Melkersen, Narvik	3.0

Klasse III:

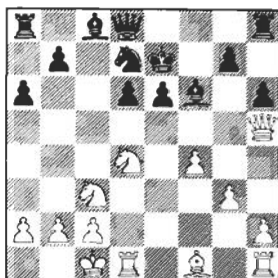
1. Vigleik Blix, Sortland	5.0
2. John Brattli, Narvik	4.5
3. Arne Ervland, Narvik	3.5
4. Otto Klaussen, Storsteinnes	3.5
5. Jens R. Robertsens, Storsteinnes	3.5
6. Bjørn Wikan, Harstad	3.0
7. Ditlev Hansen, Narvik	3.0

Klasse Junior:

1. Frank Nielsen, Narvik	5.5
2. Tarjer Eck-Hansen, Bodø	4.0
3. Ola Hansen, Narvik	4.0
4. Alf Lund, Harstad	3.5
5. Per Nicolaysen,	

Narvik	3.5
6. Yngve Robertsens, Storsteinnes	3.5
7. Arild Wikan, Harstad	3.0

ARTHUR JARHELLE

FRANS LARSEN

15. Sxe6!

Truer dronningen som ikke kan gå: 15. -De8. 16. Sxd5+, Kxe6. 17. Lh3 matt. Da heller ikke 15. -Kxe6. 16. Lc4+, d5. 17. Dxd5+, Ke7. 18. Df7 matt løser noen problemer, gjen-

står kun følgende desperados aksjon.

15. -g6. 16. Sd5+, Kxe6.

På 16. -Kf7 følger 17. Sxd8 med sjakk!

17. Dxc6, oppgitt.

Selv om sort gjerne ville, kan matten gjennom 18. Lh3 ikke pareres.

(Komm. av Frans Larsen).

FRANSK

Hvit: Dag Svedenborg,
N.vik

Sort: Frans Larsen, Tromsø

1. e4, e6. Se2

En sjelden variant, men spillbar. Planen er ofte å spille springeren til g3 og eventuelt senere til f5. Kombinert med g3 og Lg2 er det imidlertid mindre godt.

2. -d5. 3. exd5, exd5. 4. d4, Ld6. 5. g3

Eller 6. Sg3 fulgt av Ld3 og kort rokade. Hvits fianchettering av løperen virker kunstig!

Frans Larsen

5. -Lf5. 6. Sbc3, c6. 7. Lg2, Dd7. 8. h3?!

Hvit vil ikke bytte bort løperen på g2. Kanskje var 8.0-0 likevel å foretrekke.

8. -Sa6. 9. g4?!

Hvit har vanskelig for å finne gode trekk. Dette trekket gir plass for springeren på g3, men svart kommer for lett til angrep mot hvits svake kongestilling.

9. -Lg6. 10. Lf4, h5!

Angrep er det beste for svart!

11. Lxd6, Dxd6. 12. g5, Se7.

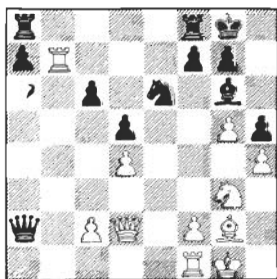
En annen mulighet var 12. -h4, men etter 13. Dd2 kan springeren komme over f4 til d3. Svart gjør nok best i å fullføre utviklingen.

13. h4, Sc7. 14. Sg3, Sf5. 15. Sce2?

Fører til tap av bonde.

15. -Sxg3. 16. Sxg3, Db4+. 17. Dd2, Dxb2. 18. 0-0, 0-0. 19. Tab1, Dxa2. 20. Txb7, Se6.

Sort har nå en vunnet stilling.

21. Tc1, Tab8. 22. Txa8, Txb8. 23. f4?

Skaper bare flere svakheter, men hvit har ingen gode trekk.

23. -Da3! 24. c3?

En bukk som framskynner nederlaget.

24. -Sxd4! 25. Tf1

Om 25. cxd4, så 25. Dxc3. 26. Txc6?, Tb1+. 27. Tc1, Txc1+. 28. Dxc1, Le4! og vinner etter generalavbytte.

25. -Sf5. 26. Sxf5, Lxf5.

Hvit kunne like godt ha gitt opp her, men så lenge det er liv.....! Svart gir har likevel ingen sjanser, og de siste trek ene i partiet trenger ingen kommentar.

27. De2, Dxc3. 28. Dxb5 Tb2. 29. Tf3, De1+. 30. Kh2, Le4. 31. Tg3, Df1. 32. Dg4, Tg2+. 33. Tg2 Dg2+. 34. Oppgitt.

(Komm. av Helge Theting).

SICILIANSK

Hvit: Dag Svedenborg, Narvik.

Sort: Sverre Heim, Tromsø

Skjønnhetspremie.

1. e4, c5. 2. g3

Den lukkede variant som flere ganger ble valgt i NNM 1968. En meget god variant, det er en ting, dessuten har vel Spasskijs partier mot Geller i VM-kvalifiseringen dannet skole. Kanskje er 2. Sc3 mer nøyaktig grunnet muligheten 2. g3, d5!

2. -Sc6. 3. Lg2, g6. 4. Se2, Lg7. 5. 0-0, d6. 6. d3, e5.

En annen god mulighet er 6. -e6, som Heim valgte mot Bremseth i 1. runde, hvoretter sentrumsbøndene blir mer dynamiske.

7. Sbc3, Sge7. 8. f4, 0-0. 9. h3

Hører med til systemet som krever bondestorm på kongefløyen med g3-g4 osv. 9. -Tb8.

Ikke enig, 9. -f5! må være

Sverre Heim

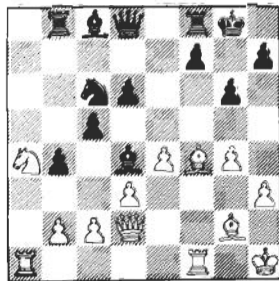
bedre.

10. g4, exf4.

Ennå ikke 10. -f5 spilles, men sort har allerede valgt sin plan: motspill på dronningfløyen.

11. Lxf4, b5. 12. a3, a5. 13. Dd2, b4. 14. axb4, axb4. 15. Sa4, Sd4. 16. Sxd4, Lxd4+. 17. Kh1, Sc6?

Tapstrekket, grunnet springerens ugarderte stilling. Bedre f. eks. 17. -Le6.

18. e5!, d5.

Ikke 18. -Sxe5. 19. c3 eller 18. -Sa7. 19. exd6, Sb5. 20. c3.

19. Tfe1

BOKANMELDELSE

Eeg, Bror
Sjakk — en lek med brik-
ker.
 Oslo 1977. Schibsted.
 Kr. 49.00.

Forfatteren Bror Eeg er en kjent og populær skikkelse, spesielt blant skolesjakk spillere og de som har dette som interessefelt. Boken har fått en layout som nok vil friste mange til kjøp, selv om prisen synes noe høy.

Den oppdeling av stoffer som er foretatt, har falt i god smak, spesielt fordi boken, som forfatteren sier, er myntet på at barn skal kunne lære seg selv å spille sjakk ved hjelp av boken.

Det avsnitt som etter min mening har truffet nærmest blinken, er Del 3 «Åpningsspillet». Her er de viktigste åpninger omtalt på en enkel og grei måte og med et

språk som skulle passe meget godt for ungdom som er kommet litt videre i sjakkens labyrinter. Noen få trykkfeil skjemmer ikke nevneverdig, men for å kunne proklamere sentrumsblink burde kommentarene og bivarianter vært fremhevet litt bedre. Det viser seg i praksis at de fleste ungdom fra 8-12 år har litt vanskeligheter med å holde tråden. Mengden av åpningsteori synes å være passende på dette nivå.

Imidlertid, Del 1 «Sjakkspilletts regler. Brett og brikker» som egentlig er grunnleggende i en bok som tar sikte på å dekke «slik at barn allerede i 8-9 års-alderen skal kunne lære seg selv sjakk ved hjelp av boken» (forfatterens hilsen og målsetting) — ja, den har

ikke helt falt i min smak. Diagrammene og eksemplene er gode, men er omtalt og kommentert med en ordflom som nok skyter atskillig høyere enn 8-9 års-alderen. Selvfølgelig er det meste riktig — når en ser bort fra trykkfeil og forbyting av tegninger av dronning og konge — men omtalen er så ordrik og omfattende at den mere passer som lærebok for voksne. Våre unge «håpefulle» vil nok ha vanskeligheter med å holde seg våken når de skal lese igjennom og lære alle 16 sidene som omfatter brikkenes gang og spillets regler. Her burde forfatteren ha tatt hensyn til det forhold at de unge bør lære brikkenes gang og spillets regler raskest og enklest mulig, slik at de snarest kan begynne å «leke med brikkene» i et parti sjakk. Min konklusjon på Del 1 er derfor at stoffet her burde vært mere komprimert og klarere effektivisert slik at de unge raskest mulig kunne få tilegnet seg stoffet og derved kunne komme over til Del 2.

Del 2 vil nok være mere populært for de unge, spesielt de 3-4 «fellene» som er godt omtalt. Slike «feller», spesielt Læringlematten, viser seg å være meget godt egnet til å få tak i poenget og ideen med et

Sorts Ld4 skal holdes på plass!

19. -Te8. 20. e6!, Ta8.

Heller ikke 20. -Lxe6. 21. Lxb8, Dxb8. 22. c3, Lg7. 23. Sxc5 er godt nok.

21. c3, Lf6. 22. exf7+, Kxf7. 23. Txe8, Kxe8. 24. Te1+, Kf7. 25. Sxc5, Ta2?

Tillater en pen vending, men noe godt finnes ikke.

26. Lc7!

Nå er 26. -Dxc7 umulig p.g.a. 27. Lxd5+.

26. -Txb2. 27. Dh6!

Flere veier førte her til Rom, f. eks. 27. Dxb2,

Dxc7. 28. Lxd5+, men Svedenborgs reiserute er renet og penest.

27. -Dxc7. 28. Lxd5+, Le6. 29. Lxe6+, Ke7. 30. Dxb7+, oppgitt.

Her så Sverre Heim stjernebildet 30. -Kd6/d8. 31. Sb7+ og ble båret ut. Hvit har utnyttet motstanderens svake 17. trekk poengtert og sterkt, og skjønnhetspremien var sikkert fortjent nok.

(Komm. av Frans Larsen, 1968).

sjakkparti. Videre er de 12 sjakkpartiene godt brukbare på dette stadiet. Videre er de 12 sjakkpartiene godt

brukbare på dette stadiet. En noe bedre utheving av hva som er trekket og hva som er kommentarer, kunne

her også være ønskelig.

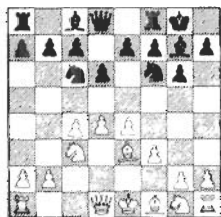
Del 4 «Det nye sjakkalfabetet» ser jeg ikke så stor verdi i, mens Del 5 «Sjakktrim» nok har mere interesse og verdi for de unge.

Min samlede konklusjon er at Bror Eeg her har presentert en hendig, pen og brukbar lærebok i sjakk for de unge, mens prisen vel ligger noe i overkant til at jeg entusiastisk vil anbefale den til mine egne skolesjakkspillere. Derimot kan jeg anbefale boken innkjøpt til skolesjakkgrupper, slik at boken kan lånes ut blant de «håpefulle».

Karl A. Larsen

Sc6!?

Heikki
Westerinen

SCHACKBULLETTINENS FÖRLET

Westerinen, Heikki
Sc6!?

Stockholm 1972 Schack-
bulletinens förl.
52 sider.

Norges- og Nord-Norges-
vennen, den finske stormes-
ter Heikki Westerinen, har
utgitt et lite hefte som
omhandler hans egen
variant i Sämisch-varianten
i Kongeindisk, den såkalte
Sämisch — Westerinen-
varianten.

Hefte som er på ca. 50
sider og illustrert med ca. 30
partieksempler, tar først for
seg Sämisch — Panno-vari-
anten som framkommer av
trekkene 1. d4, Sf6. 2. c4,
g6. 3. Sc3, Lg7. 4. e4, d6. 5.
f3, 0-0. 6. Le3, Sc6. 7.
Sge2, a6, og deretter Säm-
isch — Westerinen, der
sort i stedet for 7. -a6 spiller
7. -Tb8, Westerinenes eget
trekk.

På grunn av den forholds-
vis begrensede stoffmengde
og en klar og konsis
fremstillingsform er heftet
heller lettlest. Særlig er de
nyanser som oppstår pga.
trekkomkastninger godt
forklart. Endel trykkfeil
skjemmer helhetsinntrykket
litt, men de jeg fant var ikke
av verre karakter enn at man
lett forstod hva som
egentlig var ment.

Nå er det riktignok over
fem år siden dette heftet ble
skrevet, og noen nye ideer
er nok kommet til, men for
de av oss som ikke ferdes i
stormester-kretser, burde
dette heftet være mer enn
nok til å skaffe oss utligning
med de sorte brikker (og
ofte enda mer), dersom hvit
skulle finne på å bruke Säm-
isch-varianten i Kongein-
disk mot oss.

(Johannes Høie)

Sande, Øystein
Lær å sette sjakk matt.
Oslo 1977

Norges Sjakkforbunds
Ungdom.
62 sider. Kr. 6.00.

Norges Sjakkforbunds Ungdoms ønske nr. 1 i flere år har vært å utgi instruksjonshafter for skolesjakk spillere. Nå har vi endelig fått det 1. instruksjonshftet. Heftet er utarbeidet av Øystein Sande. Han skulle være kjent for de fleste som en meget habil sjakkspiller. De mest flittige leserne av Norsk sjakkblad, har nok også registrert at samme Sande er i ferd med å bli internasjonal mester i post-sjakk. Nå prøver han lykken som sjakkbokforfatter, har han hatt suksess? Ja så absolutt. Dette vil bli behandlet i de kommende avsnitt.

I forordet til boken sies det at språkbruken er uhyre viktig i skolesjakk undervisningen. Det er nettopp her Sande har sin styrke. Han henvender seg til leserne på en svært lettfattelig måte. Det finnes f. eks. svært få fremmedord i boken. Når han skal innføre noe nytt, tar han alltid utgangspunkt i noe nært og kjent fra hverdagslivet. Og beveger seg fra det nære og kjente i hverdagslivet, over på det ukjente eller rettere sagt det nye stoffet som skal læres.

På denne måten er det mye lettere å forstå det nye stoffet som Sande lærer oss. Det blir også mye lettere å huske det nye stoffet, da vi forbinder noe helt konkret fra

hverdagslivet med det vi har lært. Spesialistene i pedagogikk kaller en slik innlæringsmåte av nytt stoff når en går fra det nære og kjente til det fjerne og ukjente for en induktiv innlæringsmåte.

Et av de beste eksempelet på den ovennevnte innlærings måten finner vi når Sande skal forklare, hva det vil si å sette sjakk-matt. Han starter dette kapitelet med å beskrive en fotballkamp. Men legg merke til hvor lur han er når han

beskriver fotballkampen. De tingene som Sande ber oss legge merke til i fotballkampen, er meget bra utpekert. Og disse tingene eller hendelsene blir så i neste omgang overført til sjakkspillet.

Et noe forkortet eksempel på dette:

Men hvorfor er det så om å gjøre å lage mål? Dumt spørsmål — det er jo det som er hele vitsen med fotballspillet. Et lag kan være så suverent på midtbanen det bare vil, og drible mot spillerne av så det er en fryd

å se på. Men hva hjelper det når en ikke scorer mål.

Slik er det også i sjakk. Bare med den forskjell at det ikke heter å score, men å sette matt. Du kan rundspille motstanderen, plukke fra ham alle brikkene (unntagen kongen), og få så mange dronninger du har lyst til — det teller ikke om du ikke er kar for å sette han matt.

Jo, Sande behersker nok fullt ut forteller kunsten. Han har nok ment å henvende seg til skolesjakk spillere med denne boken. Men etter å ha lest gjennom boken, har også jeg fått en bedre forståelse av sjakkspillet. Så boken kan anbefales til alle aldersgrupper, såvel ung som gammel.

Boken inneholder også et svært rikt utvalg av illustrasjoner, som er mesterlig utarbeidet av Svein G. Myreng. Disse illustrasjonene er med på å gjøre boken mer spennende, og sist men ikke minst, de er med på å øke lesernes forståelse av det stoffet de har lest. Ved at sjakkstillingene som først er gjennomgått, vises ved en tegning som beskriver stillingen på sjakkbrettet. Ett eksempel på dette er en stilling på sjakkbrettet, hvor e-bonden ikke kan slå sorts springer, for da kommer hvits konge i sjakk for sorts dronning. Dette illustreres ved at Myreng har tegnet en dronning og en bonde. Dronningen har surret metervis av tau rundt bonden, og som kommentar til illustrasjonen står

det: «Bonden er bundet av dronningen». På denne måten får vi en bedre forståelse av stillingen på sjakkbrettet.

Må man kunne flytte sjakkbrikkene, for å ha noe utbytte av å lese denne boken?

Helt i begynnelsen av boken gis det en grundig forklaring av sjakkbrettets oppbygning, og av sjakknotasjon. Det er brukt 6 sider til denne innføringen. Det virker som om forfatteren ved en ren forglemmelse ikke har kommet inn på hvordan brikkene skal flyttes. Dette er etter min mening den eneste svakheten med boken.

Boken forutsetter altså at leserne kan reglene for hvordan brikkene flyttes. Skolesjakkspillere og andre som ikke har spilt sjakk tidligere vil av denne grunn ha lite nytt av boka. Men det burde la seg gjøre å rette opp denne feilen, med å lage noen ekstra sider til boken for nybegynnere i sjakk. Disse kunne settes inn helt i begynnelsen av boka.

Prisen på boka er kr. 6.-, endelig er det grunn til å puste lettet ut og rope hurra for sjakk-Norge. Vi har jo fått en sjakkbok som alle har råd til å kjøpe, ikke minst skolesjakkspillere. For denne innsatsen er det

grunn til å takke Norges Sjakkforbunds Ungdom for. Jo, det går framover, og vi gleder oss til neste instruksjonshefte. Heftet bør ellers anskaffes i et klassesett på de skoler det drives sjakkundervisning.

Norges Sjakkforbunds Ungdoms trykkeri skal også ha ros for å ha laget heftet i et meget praktisk format. Slik at det er lett for skolesjakkspillere å ta med seg heftet fra og til undervisningen. Ellers er oppsettet av boka innhold meget bra. Så start og les et meget oversiktlig hefte, med førsteklasses diagrammer og illustrasjoner.

Ivbjørn Nimki

Når du kjøper uret hos

FAGURMAKEREN

kan du forsikre det særdeles rimelig
i inntil 4 år fra kjøpsdato

URMAKER **PER
HENRIKSEN**

Strandgt. 8 - Vadsø - Tlf. 52 279

Rilton Cup 1977 / 78

VED FRANS LARSEN

Denne tradisjonelle rom-julsturnering (27. desember – 4. januar) ble arrangert i Stockholm og hadde samlet 91 deltagere (deriblant 7 internasjonale) fra 12 forskjellige land. Turneringsopplegget var 9 runder Monrad.

Fra Nord-Norge deltok (ikke uventet!) Harstads Stein Jensen i den såkalte A-klasse for spillere med rating over 2100. Jensen fikk 4.5 poeng og oppnådde med det ca. 35. plass, et hederlig resultat.

Men til de beste:

1. L. Karlsson, Sverige	7.0
1. L. Å. Schneider, Sverige	7.0
1. B. Jansson, Sverige	7.0
4. K. Kaiszauri, Sverige	6.5
4. H. Schussler, Sverige	6.5
4. D. Hansson, Sverige	6.5
4. R. Ekstrøm, Sverige	6.5
4. Y. Rantanen, Finland	6.5

Frans Larsen

SICILIANSK

Hvit: M. Wahlstedt,
Sverige
Sort: S. Jensen, Harstad

1. e4, c5. 2. d4, cxd4. 3. c3,

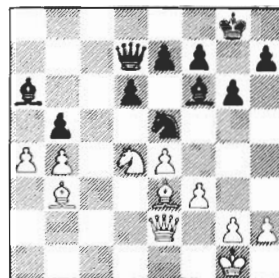

Stein Jensen, Harstad

Sf6. 4. e5, Sd5. Dxd4, e6. 6. Sf3, Sc6. 7. De4, d6. 8. exd6, Lxd6. 9. g3, 0-0. 10. Lg2, f5. 11. De2, h6. 12. Sbd2, Lc7. 13. Sb3, De7. 14. Ld2, Sf6. 15. Sfd4, Sxd4. 16. Sxd4, e5. 17. h3, Df7. 18. Sb5, Le6. 19. b3, a6. 20. Sxc7, Dxc7. 21. c4, Tfe8. 22. 0-0, Ld7. 23. Le3, f4. 24. Ld2, Lc6. 25. Tfe1, Tad8. 26. Lc3, Lxg2. 27. Kxg2, Dc6+. 28. Kh2, fxg3+. 29. Kxg3, e4. 30. Lxf6, Td3+. 31. Kh2, Dxf6. 32. Dxd3, exd3. 33. Txe8+, Kf7. 34. Tee1, d2. 35. Tf1, Df3. 36. Tad1, Kf6. 37. Kg1, De2. 38. c5, Kg5. 39. Kg2, Kf4. 40. a3, De4+. 41. Kh2, Kf3. 42. b4, Df4+. 43. Kh1, Ke2.

44. Ta1, h5. 45. Tg1, Df3+. 46. Kh2, g5. 47. Ta2, Df4+. 48. Kg2, g4. 49. hxg4, hxg4. 50. Tf1, Df3+. 51. Kg1, Dh3. 52. Taa1, Kf3. 53. Oppgitt.

STEIN JENSEN

KLAUS BERG

24. -Sc6! 25. Sxb5

På 25. axb5, Sxd4. 26. Dc4, d5! og sort vinner. **25. -Sd4!**

Selvsagt ikke 25. -Sxb4 pga. 26. Dc4! Men mitt siste trekk redder remisen.

26. Dc4?!

Bedre var nok 26. Lxd4, Lxd4+. 27. Kh1, Lxb5, og sort får remis på de ulike-fargede løperne.

26. -Sxb3. 27. Dxb3, Lxb5. 28. axb5, Dxb5.

Denne stilling var det hvit ville ha, og den ser bra ut med en fribonde. Men hvits konge er utrygg, og den blir ikke tryggere etter hvits neste trekk.

29. Kf2?!

Men den sorte dronningen truet med å komme inn i stillingen, f. eks. 29. h3, De2. 30. b5, Del+. 31. Kh2, Lh4! 32. Lf4, Lf2! bare for å illustrere at den hvite kongestillingen ikke er trygg.

29. -Kg7. 30. Da3, h5!

Målet er den hvite kongen.

31. Da5, Dc4. 32. b5, Lc3. 33. Da3, Le5. 34. f4, Dc2+. 35. Kg3!

På 35. Kf3? følger 35. -Dd1+. 36. Kf2 (36. Kg3, Lc3), Lc3. 37. g3, Le1+. 38. Kg2, Dd2+. 39. Kh3, h4! og sort vinner.

35. -Lf6. 36. h3!

På 36. Db4? følger 36. -De2! med ideen Lh4+ **36. -Dxe4. 37. b6, g5!**

Hvits forsvarsbarrikader skal brytes, f. eks. 38. fxe5, Le5+. 39. Kf2, Dc2+. 40. Kf3 (40. Kf1?, Dd1+. 41. Kf2, h4!), Dd1+. 41. Ke4, f5+! 42. gxf6ep+ (42. Kxf5, Dd5!), exf6. 43. Da8, De2! 44. b7, d6+. 45. Kxd5, Dxe3. 46. b8D, Lxb8.

47. Dxb8, Dd2+. 48. Ke6, Da2+! 49. Kf5 (49. Ke7, De2+!), Dd5+. 50. Kf4, Dxe2, og sort vinner.

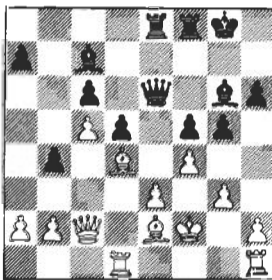
38. Dc1, h4+. 39. Kh2, gxf4. 40. Lxf4, Le5?

Her hadde jeg bare et par sekunder igjen og gjør en grov «brøler». Sort vinner lett etter 40. -Ld4!

41. Lxe5+, Dxe5+. 42. Kh1, Db5. 43. Dc7. Remis.

(Komm. av Stein Jensen).

GØRAN RØRVALL

STEIN JENSEN

31. -gxf4?!

Farlig, det er hvit som får angrep i g-linja! Bedre var 31. -Ld8.

32. gxf4, Ld8? 33. Tdg1!

Dette hadde ikke sort ventet, han hadde bare tenkt på 33. Thg1. Nå er faktisk partiet over.

33. -Lh4+.

33. -Kf7 strander på 34. Txxg6!

34. Kf1, Kh7. 35. Ld3??

Her hadde jeg kalkulert med 35. Txxg6!, men forkastet det pga. 35. -Dxxg6. 36. Tg1, Df7. 37. Tg7+, Dxxg7. 38. Lxxg7, Kxxg7, men jeg overså 37. Lh5! og sort er fortapt!

35. -Tf7! 36. Tg2, Tg8. 37. Thg1, h5. 38. De2, Kh6. 39. Df3. Remis.

Her hadde begge spillerne bare et par sekunder igjen og ble altså enige om remis.

(Komm. av Stein Jensen).

FORMINGSMATERIELL? HOBBYMATERIELL?

KONTAKT:

nordforming

8475 STRAUMSJØEN – Tlf. 800 Bø i Vesterålen

Vitapan hudkrem med karbamid

Vitapan hudkrem inneholder A- og D-vitaminer samt karbamid som bløter opp tørr, ru og tykk hud, og bevarer hudens fuktighet. Vitapan trenger lett inn i huden. Lukter friskt.

Fåes reseptfritt
på alle landets
apotek.

AB Bates

LEGEMIDDEL

Vitapan

A/S Apothekernes Laboratorium
for Specialpræparater

NORD-NORSKE LAGMATCHER

FAUSKE — BODØ

Spilt: 3. desember 1977.

Resultat: 8.5 — 7.5 for Fauske.

Matchtabell. (Fauske-spillere nevnt først).

1. Olav Hanssen	0.0
Kjetil Vollen	2.0
2. Leif Jacobsen	2.0
Svein Thrana	0.0
3. Steinar Nilssen	1.0
Vidar Gundersen	1.0
4. Edv. Hestekker	0.0
Karl-F. Isaksen	2.0
5. Otto Stemland	0.5
Oluf Gaustad	1.5
6. Hallvard Grimstad	2.0
på w. 0.	
7. Børge Jacobsen	1.5
Erik Holm	0.5
8. Rune Borøy	1.5
Håkon Angell	0.5

FRANSK

Hvit: Olav Hanssen, Fauske

Sort: Kjetil Vollen, Bodø

1. e4, e6. 2. Sf3, d5. 3. exd5, exd5. 4. d4, Ld6. 5. Sc3, Se7. 6. h3, 0-0. 7. Ld3, c5. 8. Sb5, c4. 9. Sxd6, Dxd6. 10. Le2, Sc6. 11. c3, Tfe8. 12. 0-0, Sg6. 13. Sh3, Lf5. 14. g4, Ld7. 15. Te1, Sd8. 16. b3, b5. 17. a4, Se6. 18. axb5, Lxb5. 19. bxc4, Lxc4. 20. Lxc4, dxc4. 21. Da4, Dd5. 22. Ta2, Teb8. 23. Tae2, h6. 24. Te3, Sgf4. 25. Tg3, Sd3. 26. Td1, Tb1. 27.

KJETIL VOLLAN

Dc2, Tab8. 28. La3, Txd1+. 29. Dxd1, Tb3. 30. Lc5, Txc3. 31. Lxa7, Tc1. 32. Oppgitt.

Sorts stilling er selvsagt også best etter 31. Sf1, f. eks. 31. -Tc1. 32. Df3, Dcf3 fulgt av avslag på c5 og på-gang med c4-bonden. (FL).

NARVIK-HARSTAD

Spilt: 19. — 20. november 1977.

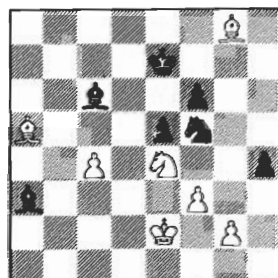
Resultat: 15.5 — 4.5 for Narvik.

Matchtabell. (Narviks spillere nevnt først).

1. Kjell O. Kristensen	1.5
Stein Jensen	0.5
2. Gunnar Halvorsen	2.0
Hans Eriksen	0.0
3. Torbjørn Burchard	2.0
Morten Groth	0.0

4. Palmer Salomonsen	1.0
Jan B. Rambø	1.0
5. Arthur Jarhelle	1.0
Roy Evensen	1.0
6. Anton Thorstensen	1.0
Sigurd Thune	1.0
7. Erling Svedenborg	0.5
Alf Lund	0.5
Steinar Jenssen	0.5
Alf Lund	0.5
8. Ketil Jarhelle	2.0
Odd Gunnarsen	0.0
9. Kjell Aanes	2.0
Runar Iversen	0.0
10. Stein Indregård	2.0
Harry I. Luther	0.0

GUNNAR HALVORSEN

HANS ERIKSEN

Hvits første trekk etter tidsnøden var Kf2-e2. Etter å ha presset hele partiet er den hvite kongen på vei mot sentrum, og den sortfelta løperen skal tilbake og hente bonden på h4. Svart begynner imidlertid å få teften av noe. Nøye regning må til, men da det hele begynner med Sd4+, får en spille dette trekket før hvit aner faren.

1. -Sd4+. 2. Kd3

Jo, ganske riktig, han gikk fram. Skal det likevel lykkes å vinne partiet? Svart går i tenkeboksen og finregner.

2. -Sxf3! 3. gxf3, Lxe4+. 4.

Kjell Ole Kristensen

settelse som forbereder b-bondens fremmarsj.

9. -Le6.

Eller 9. -Sd4. 10. b4, Sxf3+. 11. Lxf3, Lh3. 12. Tel, Dd7. 13. b5, c5 med like utsikter.

10. Se1

Slike omgrupperinger så vel som spillestilen og valg av åpningssystem er typisk for de innbyrdes oppgjør mellom Stein Jensen og Kjell Ole Kristensen — og de har det blitt mange av etterhvert. Uansett lagssammenhetning forøvrig generelt sett i bykampene Harstad — Narvik er 1. bordet hovedsakelig merket K. O. Kristensen og S. Jensen. De kjenner derfor grundig hverandres spilleføring og stil og føler seg alltid forsiktig frem før en avklaring foreligger.

10. -Dd7.

10. -a5 for å forhindre hvit terrengfordel på damefløyen ser ut til å være en god og sikker fortsettelse. 11. Sd5, Tb8. 12. b4, f5. 13.

f4, Sd8.

På 13. -b5 kan følge 14. Sxe7+, Sxe7. 15. cxb5, Txb5. 16. a4, Tb8.

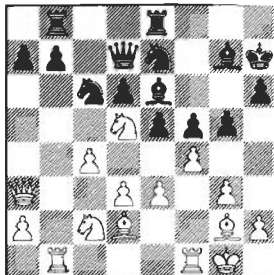
14. Dc1

Et stille og solid dame-trekk.

14. -Kh7. 15. b5, c6. 16. bxc6, Sdxc6. 17. Da3, Tfd8.

18. Sc2, Te8. 19. e3, g5.

Et overraskende trekk som muligens ved første blick kan virke noe uoverveid. Men bondetrekket kommer til å bli roten til alt ondt.

20. fxc5

Et tvilsomt trekk som bare bidrar til svekkelse på kongelføyen. Sort våkner til liv og griper hurtig initiativet.

20. -hxc5. 21. Scb4, Sg6.

Styrkemobilisering.

22. Kh1

«Sitting duck» føler seg tryggere i kroken.

22. -f4. 23. Le4, Lf5. 24.

Sc3, Th8. 25. Sbd5

Det synes som om hvit har vært hemmet av mangelen på en tilfredsstillende offensiv plan på dronningfløyen.

25. -Kg8. 26. Kg1, Tf8. 27.

Tf2, fxc3.

Forsvaret av den hvite kongefløyen smuldres bort.

28. hxc3, Lxe4. 29. Txf8+, Sxf8. 30. Sxe4, Dh3.

Og den hvite monarken er moden.

31. Sf2, Dxc3+. 32. Kf1, Th2. 33. Le1, Df3. 34. Kg1

.....til siste åndedrett.

34. -Dg2 matt.

(Komm. av Roar Lindblom).

NARVIK — KIRUNA

Spilt: 3. — 4. desember 1976.

Resultat: 14—6 for Narvik.

Matchtabell. (Narviks spillere nevnt først).

1. Kjell O. Kristensen	0.5
Martin Wikman	1.5
2. Edmund Forselv	1.5
Jørgen Lahti	0.5
3. Palmer Salamonsen	1.5
Georg Frantzen	0.5
4. Erling Svedenborg	1.0
Henrik Strand	0.0
Ulf Stoltenberg	1.0
Henrik Strand	0.0
5. Anton Thorstensen	1.5
Erik Westberg	0.5
6. Ketil Jarhelle	2.0
Håkan Thyni	0.0
7. Stein Indregard	2.0
K. Å Peråla	0.0
8. Kjell Aanes	0.5
S. Å. Jonasson	1.5
9. Leif Knudsen	1.5
Mikael Lundmark	0.5
10. Willy Teigen	1.0
H. Hallman	1.0

SJAKKVENNER!

VÅRE ANNONSØRER ER OGSA
VERDT ET INNGÅENDE
STUDIUM

POSTSJAKK

SLAVISK

Hvit: Eivind Kjærstad

Sort: Jon Wiik

NM 1977, Klasse Mester A.

1. d4, d5. 2. c4, c6. 3. Sf3, Sf6. 4. Sc3, dxc4. 5. a4, Lf5. 6. e6. 7. Lxc4, Lb4. 8. 0-0, 0-0. 9. De2, Sbd7. 10. Td1

Hvit avviker her fra teorien som angir 10. e4, Lg6. 11. Ld3, som gir hvit litt fordel.

10. -Lg4.

Her burde kanskje forsøkes 10. -Se4. 11. Ld3, Sxc3. 12. bxc3, Lxd3. 13. Dxd3, Le7. 14. a5, Dc7 analogt med Kramer — Kashdan (1946) med sikte på oppstillingen Tfe8, f6 og e5.

11. e4, De7. 12. Lg5

Ikke nevnt i teorien og er muligens en forbedring. 12. e5 gir bare utligning.

12. -e5.

Bedre er 12. -h6 og g5, også 12. -De8. Om hvit jages til g3 med løperen gjør ikke dette så meget. Sort synder her mot første bud angående bindinger: Opphev bindingen straks eller angrip den offiser som binder. Han velger å forhindre den trusel som ligger latent i bindingen og oppnår kun å svekke seg.

13. d5, Sb6?

Tom trusel, koster 2 tempi.

14. Lb3, a5? 15. Tac1, Lxc3?

Overser hvits neste trekk.

16. d6!, De8.

Bindingen endelig opphevet, men så.....?

17. Txc3, Sc8??

Tapstrekket. Bedre er fremdeles 17. -Sbd7 og h6, ev. fulgt av g5, eller kanskje best 17. -Sfd7 fulgt av f6.

18. Lxf6

Hvit lar seg ikke be to ganger.

18. -gxf6.

Sort burde ha sett nærmere på denne stillingen og analysert slik: Motstanderen har fribonde, jeg har ødelagt kongestilling, hvorfor bruke mer porto!

19. h3, Ld7.

Nødvendig, ellers offiserstap (20. d7). På 19. -Le6 følger 20. Sh4, Lxb3. 21. Txb3, De6. 22. Tg3+, Kh8. 23. Sf5, og hvit vinner lett. 20. Sh4, Kh8. 21. Df3, Dd8. 22. Dh5, c5.

Skal ha tårnet i spill over a6.

23. Tg3, Tg8. 24. Tdd3, Tg5. 25. Dh6, Ta6. 26. Lxf7, oppgitt.

Endelig. Jeg skal bare angi en variant med hurtig slutt: 26. -Txd6. 27. Tgx5,

fxg5. 28. Txd6 (truer 29. Sg6 matt), gxh4. 30. Txd7, Dg8 (sic!). 31. Td8 matt.

(Komm. av Wiggo H. Eilertsen).

FRANSK

Hvit: O. Skaslien, Alta

Sort: H. Pettersen, M.sjøen

1. e4, e6. 2. d4, d5. 3. Sc3, Lb4. 4. e5, c5. 5. a3, Lxc3+. 6. bxc3, Se7. 7. a4

Den mer aggressive varianten 7. Dg4 er ikke lenger så populær som for noen år siden. Etter 7. -Dc7. 8. Dxc7, Tg8. 9. Dxc7, cxd4 har det vist seg at svart får godt spill.

7. -Da5

Dette trekket ble i sin tid spilt en del av Botvinnik, men kom siden i miskreditt. I det siste er det igjen blitt spilt ganske mye, særlig i postsjakk.

8. Ld2

Den andre hovedvarianten er 8. Dd2, Sbc6. 9. Sf3, Ld7 osv., der hvit spiller La3 for å utnytte de svake svarte feltene i svarts stilling.

8. -Sbc6. 9. Sf3, c4.

Vanligere er det å vente med dette trekket til hvit har spilt Ld3, f. eks. 9. -Ld7. 10. Ld3, c4. (Se f. eks. Norsk Sjakkblad, nr. 4/77, partiet Esjing-Tiller). En helt annen stillingstype oppstår etter 9. -Ld7. 10. Ld3, f6 med skarpt spill.

10. g3, Ld7. 11. Lh3, Sg6. 12. Dc1

Ideen er den samme som i kommengtaren til 8. trekk: Damen skal til a3 for å utnytte svake svarte felter.

12. -f6. 13. Da3, 0-0-0.

Det vanlige i stillinger der svart har spilt c4. Praksis har vist at kvit vanskelig får til noe effektivt angrep via b-linjen.

14. 0-0, Tde8. 15. Tfe1, Dc7. 16. Te2, fxe5. 17. dxe5

Frigjør feltet d4 for springeren. Dårligere er varianten **17. Sxe5, Sgxe5. 18. dxe5, d4** med godt spill for svart. (Men ikke **18. -Sxe5. 19. Txe5, Dxe5?** **20. Lf4, D-** **21. Dc5+, Lc6. 22. Dd6**, og kvit vinner). **18. Txe5** går heller ikke: **18. -Sxe5. 19. Lf4, Sf3+.** **20. Kg2, e5.**

17. -h5. 18. Tael

En annen ide er **18. Sg5**, f. eks. **18. -Sd8. 19. f4, h4. 20. Le3, hxc3.** med uklar stilling.

18. -h4. 19. Kg2

Et vanskelig valg. **19. g4** fristet ikke, men **19. Sg5** var fortsatt mulig. Tanken bak **19. Kg2** var å få spill i h-linjen.

19. -hxc3. 20. hxc3, Sd8! 21. Sd4, a6. 22. f4, Se7. 23. Tb1?

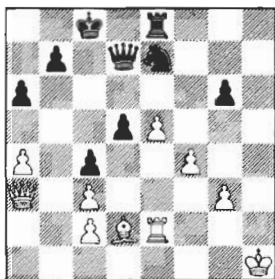
Tanken var å fortsette med **Te1** og så **Th1**. Bedre var det straks å følge den opprinnelige planen med **23. Th1**, deretter **Kg1** og **Teh2**. **23. -Th7. 24. Th1, g6. 25. Sxe6?**

Trekket viser mangel på tålmodighet. Stillingen er ikke moden for direkte aksjoner som dette.

23. -Sxe6. 26. Lxe6, Txxh1. 27. Lxd7+, Dxd7. 28. Kxxh1

Håpløst er selvsagt **28. e6**, **Dc6**. Håpløst er også **28. Dc5+, Kb8**. (Hvis **28. -Sc6**, så kan hvit fortsette som i partiet, men nå kan ikke springeren komme til f5).

29. e6, Dxa4.

28. -Dg4!

Mye sterkere enn **28. -Dh3+**. **29. Th2, Dxc3. 30. Dc5+, Kb8. 31. Df2**, og kvit har fortsatt sjanser.

29. Dc5+, Kb8.

Da jeg spilte **25. Sxe6** hadde jeg her planlagt **30. Th2, Dxc3. 31. Df2**. For sent oppdaget jeg at dette ikke går: **30. Th2?, Df3+!** **31. Kg1, Dd1+** osv.

30. Df2

Nå er damen kommet på feil side av tårnet, og resten er uinteressant. Kvit kunne gitt opp her.

30. -Sf5. 31. Le1, Sxg3+. 32. Dxc3, Dxe2. 33. Kg1, Dxc2. 34. a5, De4. 35. Oppgitt.

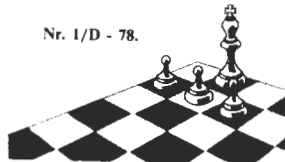
(Komm. av Olaf Skaslien).

Vårt partimateriale er denne gang hentet fra Nordisk Postsjakkblad (4/1977) hvor de dog ble bragt ukommentert. De to første er som sagt fra NM 1976, mens det siste fra NM 1977. Eivind Kjærstad var i sin tid en av støttespillerne i Mosjøen Sjakklubb og har også sporadisk vært innom bordsjakk-NMs høyeste klasse.

nordisk postsjakk blad

Nr. 1/D - 78.

Forøvrig kan Nordisk Postsjakkblad anbefales alle postsjakk interesserte (og andre!). Det er redigert av Roald Berthelsen, nok en Mosjøværing(!), men nå naturalisert svenske. Bladet utkommer med 4 nr. pr. år, gjennomsnittlig sidetall 30, og abonnementsprisen 22 norske kroner. Redaksjonens adresse er Roald Berthelsen, Marknadsvägen 79, S-183 34 Täby, Sverige. Norsk postgiro 9 92 37.

Tross alt hører det til sjeldenhetene at nord-norske sjakkspillere erobrer NM-titler, og vi må selvsagt gjøre enda mere stas på Henry Pettersen, Mosjøen, som jo fikk førsteprisen i det nyss avsluttede NM i postsjakk 1976, Klasse Mester A.

Sverre Melvær in memorian

Et stort tre er falt — sjakkens nestor i Nord-Norge er borte.

Forretningsmannen, kringkastings mannen, politikeren, foreningsmennesket og framvor alt — den pasjonerte sjakkspiller og sjakkadministrator Sverre Melvær er ikke mer.

Høsten 1917 innkalte han sjakkvenner i Tromsø til et møte. Det ble enighet om å stifte en sjakkklubb, og stiftelsen skjedde den 6. januar 1918. Sverre Melvær ble klubbens første formann og hadde dette tillitsverv i mange år.

Han innså betydningen av en større organisasjon, og i 1926 tok han initiativet til dannelsen av Nord-Norges Sjakkforbund.

Det var nok mot hans innerste vilje at Tromsø Sjakkklubb ble til Tromsø Sjakk- og Bridgeklubb, men under

Sverre Melvær
1888 — 1977

Taleren Melvær i aksjon, han hadde mange gode råd å gi — prøvde alltid å gjøre sitt beste for sjakkens fremme.

skiftende ledelse var det Melvær som alltid sto bak om klubbens sikre ankerfeste. Da krigen var slutt, var det Melvær som fikk klubben på fote igjen. Han ble på ny formann og nå i en ren sjakkklubb.

Han var også flere perioder formann i Nord-Norges Sjakkforbund, og da NNSF innstiftet et hederstegn, ble Melvær den første som fikk dette. Han fikk også Norges Sjakkforbunds medalje for aktiv innsats for norsk sjakk.

Melvær deltok aktivt i klubbturneringer til han var 85 år gammel, og han beholdt sin spillestil — den aktive, pågående — den pasjonerte sjakkelskers stil.

Han ble etterhvert en institusjon i nord-norsk sjakk, men han beholdt det vennsæle vesen, den treffende replikk. Etter hans Borghild var vel sjakk gudinnen Caissa hans store kjærlighet som han bevarte hele livet.

Sjakkvenner i Tromsø, i Nord-Norge, i hele landet, minnes Sverre Melvær med respekt — og med kjærlighet.

Fred og signing med hans minne.

Werner Lockertsen

Sjakk-spilleren Melvær

Sett på Melværs administrative bakgrunn kom sjakkspilleren Sverre Melvær nok litt i skyggen, dog var han Tromsø Sjakkklubbs første mester i 1920. Senere ble det merkelig nok ikke flere mesterskap, men han kunne stadig gi de beste «bank», noe følgende parti vil vise. Det ble spilt i Tromsø Sjakkklubbs hovedturnering 1932, og kommentarene er Sverre Melværs egne, første gang offentliggjort for 45 år

siden i Nils K. Svendsens sjakkspalte i bladet «Tromsø».

RUSSISK

Hvit: Sverre Melvær

Sort: Bjarne Andresen

1. e4, e5. 2. Sf3, Sf6. 3. d4

Det vanlige svar er 3. Sxe5, som Dr. Tarrasch fant sterkere enn teksttrekket, særlig anbefalt av Steinitz.

3. -exd4. 4. Dxd4, Sc6. 5. Da4, Ld6

Fører til et trangt og vanskelig spill for sort, da det hemmer dronningbondens og dronningløperens bevegelsesfrihet. Løperen skulle gått til e7 eller c5.

6. Ld3

Her står løperen utmerket plassert og behersker for en stor del det senere spill.

6. -De7. 7. 0-0, 0-0. 8. Sc3, Se5.

9. Sxe5, Lxe5. 10. Se2, c6.

Meget sterkere er 10. -d5.

11. c3

Har den dobbelte hensikt å skaffe rettetlinje for dronningen og bevegelsesfrihet for løperen på c1.

11. -Lc7. 12. Sg3, b5. 13. Dc2,

Te8. 14. Te1, d6.

Bonden burde gå til d5 med en gang.

15. Lg5, h6. 16. Sf5, Lxf5. 17. Lxf6, Dxf6. 18. exf5, d5

Sort forbereder et angrep på h2.

19. Te2, Te7. 20. Tae1, Tae8. 21. a4?

En slem feil av hvit, da avbygning fører til tap av den sterke bonde f5.

21. -Txe2. 22. Txe2, Txe2. 23.

Lxe2, bxa4. 24. Dxa4, De5?

Ser til en begynnelse utmerket ut, da der truer Dxb2 + med matt-trussel, men hvit har et utmerket svar i

25. Ld3

Hvorved matten avverges, samtidig som bonden på f5 atter blir forsvaret. Sort burde i sitt 24. trekk ha trukket Dxf5.

25. -Dxb2 +. 26. Kf1, Dh1 +.

27. Ke2, Dxb2. 28. Dxa7

For å hindre Lb6.

28. -Dg4 +. 29. Ke1, Df4. 30.

Da8 +, Lb8.

Å foretrekke var 30. -Kh7.

31. Dxc6, Dc1 +?

En avgjørende feil. Hvit får nu anledning til i et par trekk å spille sin konge til det rolige felt f3 og kan i ro og mak avvente tidsnød.

32. Ke2, Dxb2 +. 33. Kf3, Kf8.

34. Dc5 +, Kg8. 35. Dc8 +,

Kh7. 36. f6 +, g6. 37. Df8,

oppgitt.

Matten på g7 kan ikke hindres.

(Komm. av Sverre Melvær.)

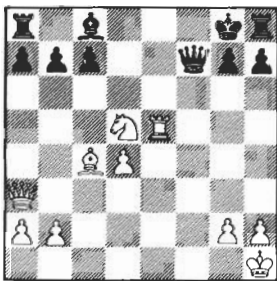
Hva gjør du
for å skaffe nye
medlemmer i din
sjakkklubb

DILEMMA

V./Gunnar Halvorsen

Det klassiske dilemma er en hest som sulter ihjel mellom to like store høysåter, idet den ikke klarer å velge. En sjakk-spiller som befinner seg i et dilemma, vil ofte lide den samme triste skjebne. Tiden løper fra ham, og han blir sittende med sitt problem.

ANONYM

GUNNAR HALVORSEN

I diagramstillingen har svart med sitt siste djevlske trekk Kf8-g8 bragt hvit i et uløselig dilemma, nemlig hva bør han spille? Hvit kan fortsette med trekkene 1. Se7+, Kf8. 2. Sg6+, Kg8. 3. Df8 matt, men 1. Te8+, Dxe8. 2. Sf6 matt fører også til målet.

Skal en velge den hurtigste eller skal en velge den peneste fortsettelse? Hvilken fortsettelse er egentlig penest? Er kvelervarianten å foretrekke framfor tårnoffer og dobbelt-sjakk-matt?

Stillingen framkom i et kaffeparti(?) temmelig nøyaktig midt mellom rundene i bykampen Tromsø — Narvik i høst. Finnmarkingen som behendig har plasert de svarte brikkene, ville ikke ha navnet sitt i bladet.

Junior VM 1979 til Skien!

Norge har etterhånden — med en beskjeden og trang fødsel, så sent som i 1971 — blitt en av de flittigste arrangører av titelkvalifiserende internasjonale turneringer, ikke av synderlig høyt karat, men avpasset våre fattige og karrige kår.

Selvsagt tumles det med planer om en turnering med de store giganter, og flere av dem har faktisk lovt å komme, når vi kan stable de økonomiske betingelser på føttene, og nu synes det å løсне for alvor.

Norge har vært en trofast deltager i FIDE's offisielle arrangementer, i over førti år, men, vi har ikke vært istand til å påta oss de forpliktelser som et medlemskap innebærer — utenom det første offisielle Student VM, som gikk av stabelen i Oslo i påsken 1954.

Men, nu slår vi til med **Juniorverdens mesterskapet 1979** i Skien, først og fremst takket være en helt fabelaktig innsats av entusiastisk pågående **Fritz Brastein** — og den goodwill **Morten Trollidalen** har skapt. Brastein har skaffet til veie henimot kr. 50.000.-, i tilskudd og

garantier fra **Skien by og Telemark fylke!!**

Litt av **et gjennombrudd for Norsk Sjakk.**

Det er ikke urealistisk å regne med at 60 — seksti nasjoner blir representert i 1979, og som vertsland får vi stille med to spillere. Morten Trollidalen holder aldersgrensen, og vi får håpe at han virkelig går inn for å komme med og gjøre en innsats i sin hjemby!

SJAKKUTSALGET

starter 1978 med gode fortsetter, med intensjoner om en bedre og raskere service enn før.

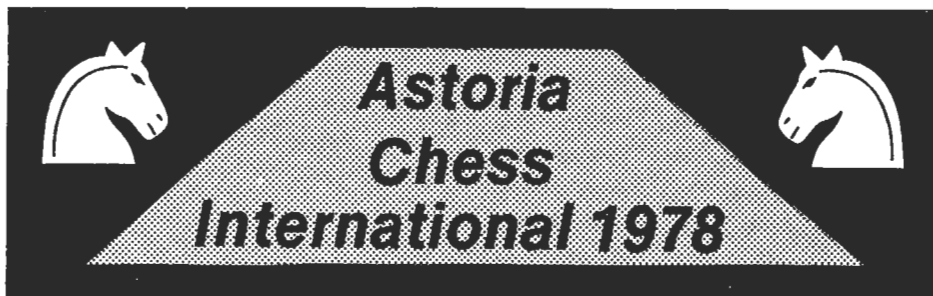
En rekke kvalitetsbøker går på BILLIG-salg i februar, likeledes selges de flotte, ekte Staunton-brikker, i plast, full internasjonal konghøyde til LAVPRIS.

Be om prisliste!

ET GODT NORSK SJAKKÅR 1978

ønskes alle, — og mulighetene skulle ligge vel til rette: Det blomstrer og gror, som aldri før, selv om megen mark ligger brakk. Men, gløden og innsatsviljen har aldri vært større.

Arnold J. Eikrem

Det nye år innledes alltid med gode fortsetter også i norsk sjakk, og 1978 slår alle rekorder, internasjonale juniorturneringer i Kirkenes og Skien, «Astoria Chess International» og «Det åpne NM i hurtigsjakk» på Hamar, «Informa Cup» i Oslo og «Bergen Chess International» i byen mellom de syv fjell. Det hele i løpet av kun 23 — treogtyve — dager!!

Kirkenes er behørig omtalt på annet sted. Jeg noterer at Reidar Jensen var suveren. Han kan utvilsomt utvikle seg til en virkelig bra spiller, — og vil få sjansen i større sammenheng i storturneringen på Gausdal i august.

I Skien var, der mange sterke utlendinger, med Elo-tall på over 2300, og få av våre beste juniorer. Man satte sin lit til Morten Trolldalen, han startet godt nok — men falt av, og møtte praktisk talt alle i toppen. Hans plassering er noe skuffende, men slett ikke så svak som den kan synes. Stor klasseforskjell gjorde at «Monrad» slo ut med noe «missvisende» resultater.

Norsk stormesterresultat var alfa og omega på Hamar, normen var 7.0

poeng — eller rent matematisk 6.57 — og det anså man ikke på noen måte som noen umulighet. Det startet imidlertid riktig ille: Wibe tapte for Westerinen, og Øgaard måtte ned for de Lange, mens «gamle» Svein gledet med å slå Farago. Men, guttene kom igjen — og etter 6. runde hadde alle tre fortsatt chansen, dog avleverte Johannessen her en remis mot Nilsen, før dette skjedde, skulle han ha tre poeng på de fire siste, mot Nilsen, Johnsen, de Lange og Westerinen, og svært mange trodde at dette ville lykkes. Wibe beseiret Øgaard i et kjempeparti i 7 runde

Derefter slo han Goichberg, og måtte altså vinne mot Lengyel i siste runde for å nå målet. Fighteren Wibe fornektet seg ikke, han kom riktignok ikke godt ut, måtte avlevere en bonde, men skapte seg motsjanser — og, til en overgang trodde man at det skulle lykkes. Men, Lengyel, taper nødig — og er utrolig seig i så måte. Det hele endte remis, ingen IGM-norm, men turneringseier til Wibe. Den tredje på like mange starter på «Astoria» — riktignok

delt i 1976 med Janos Flech og i fjor med IM Heinz Lehmann. Den gode Terje, spiller en herlig og kompromissløs kampsjakk, og når han nu også i en alder av trediva har fått ambisjoner, — så tror jeg at han med tid og stunder, vil bli stormester!

Oppløftende norsk innsats — som alltid på «Astoria», hvor man har det praktfullt hos direktør Anders Greve Løberg. Øgaard spilte også godt, selv om tapet for de Lange var en plett. Johannessen synes — dessverre — å mangle ambisjoner, men er — som man ser — langt fra å kimse av. Men, litt mer glød takk! de Lange med 62 år på baken, spilte som en ungfole, og hadde til siste runde shansen til IM-napp.

Gunnar Johnsen startet med remis i overkant mot Lengyel og Goichberg, men tapte for Wibe i 3. runde etter at han hadde det hele i sin hule hånd. Den gode Gunnar, får alltid Wibe på gyngende grunn, — men blir som regel snytt. Han var åpenbart sterkt plaget av nerver, og overdreven respekt for de store gutta, som imidlertid forsvant etter

1. IM Terje Wibe, Nordstrand	2420	-3	+10	+8	+7	=4	=5	+2	+9	=6	6.5
2. IM Leif Øgaard, OSS	2435	-7	=4	+5	+3	+9	=6	-1	+10	+8	6.0
3. GM Heikki Westerinen, Finland	2450	+1	=5	+10	-2	+9	+9	=7	=6	=4	6.0
4. IM Svein Johannessen, Fischer	2400	+5	=2	+9	=6	=1	=10	=8	=7	=3	5.5
5. GM Ivan Farago, Ungarn	2510	-4	=3	-2	+9	=6	=1	+10	+8	+7	5.5
6. GM Levente Lengyel, Ungarn	2430	+10	=8	=7	=4	=5	=2	=9	=3	=1	5.0
7. Daan de Lange, Hamar	2290	+2	=9	=6	-1	+10	=8	=3	=4	=5	4.5
8. Gunnar Johnsen, Tromsø	2280	=9	=6	-1	=10	-3	=7	=4	=5	=2	2.5
9. William Goichberg, USA	2525	=8	=7	-4	=5	-2	-3	=6	-1	+10	2.5
10. Trond A. Nilsen, Hamar	(2200)	-6	-1	-2	=8	-7	=4	=5	-2	-9	1.0

hvert. Hans resultat er absolutt bedre enn poengsummen viser. Han sier selv at han hadde stort utbytte av turneringen, — og er mere spillesugen enn noensinne. I mars drar han til Polen, for å spille i en IM-turnering!

KONGEINDISK

Hvit: L. Lengyel, Ungarn
Sort: G. Johnsen, Tromsø

1. d4, g6. 2. e4, Lg7. 3. c4, d6. 4. Sc3, e5. 5. d5

Det har allerede lenge vært ansett som god latin at avslag på e5 og dronningav-

bytte fører til et minst like gunstig sluttspill for sort, bl. a. for hullet på d4.

5. -Sd7.

Sort foretrekker å utsette utviklingen av kongespirangeren inntil videre. I visse varianter kan det være gunstig å få gjennomført f7-

G. J. ser noe betenkt ut i sitt møte med amerikaneren, Goitchberg. Nerver og mangel på selvtillit ødela en skikkelig plassering.

Expert-butikken har TV og stereo for konger og dronninger

Her er vi:

BODØ:
A/S Ramek, tlf. 081-24 025

BRØNNØYSUND:
Slotvik Radio/TV-service
tlf. 078-22100-680

HONNINGSVÅG:
Chr. Tuv & Co., tlf. 084-72 224

MO I RANA:
Musikkhuset Arne Viken & Co.
tlf. 078-50 719

RAMBERG:
Ramberg Elektro
tlf. 088-93 206

SVOLVÆR:
Svolvær Radio-Service A/S
tlf. 081-70100-561/870

TROMSØ:
A/S Tromsø El-Rad
tlf. 083-85 435

VESTERÅLEN (BØ):
Johnsen & Co., tlf. 012-60

f5 snarest mulig, eller slik det skjer i partiet, utvikle fianchetto-løperen til h6.

6. h4

Den ellers så forsiktige ungarer (han bl f. eks. turnerings remiskonge med 8 stk.) flesker her til. Trekket kan tyde på manglende respekt for nord-norske mestere!

6. -h5. 7. Le2, Lh6.

Et logisk trekk med sikte på avbytte av hvits viktige løper på c1.

8. Sf3, a5.

Hvit «truet» avslag på h6 fulgt av b4.

9. Lg5

Sorts f-bonde skal lokkes frem til f6 og således svekke punktet e6.

9. -f6. 10. Lxh6, Sxh6. 11. Dd2, Sc5. 12. g3, Sg4. 13. Kf1, Ld7. 14. Kg2, De7. 15. b3

En naturlig plan for hvit i slike stillinger er forberedelse av fremstøtet b4, men straks 15. a3 er som bekjent unøyaktig pga. 15. -a4.

15. -Kf7?

Av en aller annen grunn ønsker Gunnar Johnsen å kopiere hvits subtile kongevandring, selv om 15. -0-0 utvilsomt var sterkere. Dermed unngår sort i fortsettelsen den kjedelige vis-à-vis konge/dronning på den lange diagonal, og det tematiske bondefremstøt f5 kan greitt gjennomføres.

16. Db2, Kg7.

Godt eller dårlig, sort er nødt til å få spilt f5 med disponibel f-linje før b4 gjennomføres på den annen fløy.

17. a3, f5. 18. exf5, Lxf5.

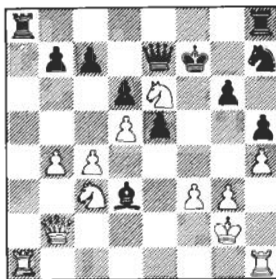
Et litt vanskelig valg, men

etter 18. -gxf5. 19. Sg5 fulgt av b4, ev. f4 synes sorts e- og f-bønder å sitte lit løst på hengslene.

19. Sg5, Sf6. 20. f3, Sh7. 21. b4, axb4. 22. axb4, Sd3.

Dermed er feltet e6 i hvits hender, men teksttrekket gir likevel sort de beste mot-sjanser, f. eks. 22. -Sd7? 23. g4 eller 22. -Sa6. 23. Sce4 med truselen c5. Heller ikke 22. -Sxg5. 23. bxc5 osv. ville by på større problemer for den ungarske stormester.

23. Lxd3, Lxd3. 24. Se6 +, Kf7

25. Sb5?

Også stormestere kan feile, slik som her hvor Lengyel velger en taktisk løsning på stillingsproblemene. Imidlertid er det mye som tyder på at den posisjonelle metode med 25. Sce4! (foreslått av Magne Bergvoll!) er langt på vei avgjørende.

A.

25. -Lxc4. 26. Dd2, Txa1. 27. Txa1, Sf8. 28. S4g5 +, Kf6. 29. Ta8 som truer avslag på f8 fulgt av Sh7 +.

B.

25. -Lxe4. 26. fxe4, Txa1. 27. Txa1, tc8. 28. Dd2, Sf8. (Eller 28. -Kg8. 29. Dh6, Df7. 30. Tf1, Sf6. 31. Dg5 ev. 28. -Sf6. 29. Tf1). 29. Tf1 +, Kg8. 30. Sg5 og

vinner.

25. -Lxc4. 26. Sbxc7, Txa1. 27. Txa1, Tc8. 28. Dd2, Txc7. 29. Dh6, Kf6(!)

Sort gledet seg til 29. -Sf8? 30. Dg7 +, Ke8. 31. Ta8 +, Kd7. 32. Td8 matt, men dette hadde stormesteren oversett. Sorts konge står relativt godt på f6.

30. Sxc7, Dxc7. 31. Tc1. Remis.

I allfall en litt overraskende avgjørelse — i en posisjon hvor det fremdeles var mye å spille på. Etter de naturlige trekk 31. -b5. 32. De3, Db7. (Eller 32. -Sf8). 33. Ta1, Dxd5. 34. Ta1, Sf8. 35. Db6 er det oppstått en stilling med gode vinstsjanser for sort, selv om hvit nok har sine svin på skogen. Man skal dog betenke at turneringen var i sin begynnelse (partiet ble spilt i 2. runde), og Gunnar Johnsen satt overfor sin første stormester i et seriøst turneringsparti. Sort fant ingen sikre gevinstvarianter, og tidsnøden var begynt å gjøre seg gjeldende. Hva står så annet tilbake enn en hederlig remis og bedre lykke neste gang?!

(Komm. av Frans Larsen og Gunnar Johnsen).

Midt under Astoria Chess International hadde arrangørene funnet det hensiktsmessig med en miniturnering over 2 dager, det såkalte Apne NM i hurtigsjakk 1978. Det deltok 90 spillere, deriblant vår venn Gunnar Johnsen, og resultatene for de fremste ble:

1.-3. Levente Lengyel, Ungarn	5.0
1.-3. Erling Kristiansen, OSS	5.0
1.-3. Leif Øgaard, OSS	5.0
4.-8. Svein Johanness, Fischer	4.5
4.-8. Ivan Farago, Ungarn	4.5
4.-8. Terje Wibe, Nord- strand	4.5
4.-8. Michael Wiederkeller, Elverum	4.5
4.-8. Gunnar Johnsen, Tromsø	4.5

«Det åpne NM i hurtig-sjakk» var innlagt i «ACI», og de fleste av kanonene stilte opp. Dog, Heikki, benyttet «hvilepausen» til en rask tur til Dusseldorf for å spille lagkamp for Solingen, avreise grytidlig lørdag og tilbake en halv time før urene ble satt igang for 7. runde og partiet mot de Lange.

Gunnar åpnet forrykende, og tok teten etter 2. runde, da han beseiret Øgaard, på efterfølgende måte:

GRUNFELD-INDISK

Hvit: G. Johnsen, Tromsø
Sort: Leif Øgaard, OSS

Åpne NM i hurtigsjakk, Hamar 1978.

1. d4, Sf6. 2. c4, g6. 3. Sc3, d5. 4. cxd5, Sxd5. 5. e4, Sxc3. 6. bxc3, Lg7. 7. Lc4, 0-0. 8. Se2, c5. 9. 0-0, Sc6. 10. Le3, Dc7. 11. Tc1, Td8. 12. Dd2.

Også 12. Del eller 12. h3 kommer på tale.

12. -Da5. 13. Tfd1, Ld7. 14. Lh6, Lh8?!

Øgaards teoretiske nyhet, som dog virker lettere suspekt.

15. Df4, Le8. 16. e5.

Innsnevring av kjørebanen!

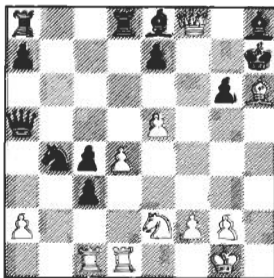
16. -b5. 17. Lb3, c4. 18. Lc2, b4. 19. h4, bxc3. 20. h5, Sb4. 21. hxc6, hxc6. 22. Lxg6?!

Til et hurtigsjakkparti å være har Gunnar Johnsen sett langt med dette løper-offer. Dette til tross for at han overser et mulig neste-trekk av sort, som synes å vederlegge hele kombinasjonen!!

22. -fxg6?

Derved går det som det skal! Med mellomtrekket 22. -Sd5! slår hvits angrep neppe igjennom, selv om man nok kan finne endel morsomme vinstvarianter for hvit etter 23. Lh7+.

23. Df8+, Kh7.

Denne stilling hadde begge parter sett frem til, men på vidt forskjellige premisser! Sort frykter på ingen måte varianten 24. Dxe7+, Kxh6. 25. Txc3, Sd3!, mens Johnsens optimisme var begrunnet på følgende kjempetrekk.

24. Sf4!

Kombinasjonens skjulte poeng. Nå truer såvel 25. Se6 som 25. Sh3 med påfølgende springermatt på g5. Sort er ikke i stand til å parere begge trusler sam-

tidig.

24. -g5.

Heller ikke 24. -Da6 hjelper: 25. Sh3, g5. 26. Sxg5+, Kg6. 27. Dxb8 osv. 25. Se6, Lh5. 26. Dxe7+, Lf7.

Eller 26. -Kxh6/Kg6. 27. Dxb8 fulgt av matt.

27. Dxb8+, Kxh6. 28. g4!, oppgitt.

Mot truselen 29. Dh5 matt finnes ingen parade.

(Komm. av Frans Larsen).

Han fortsatte også bra, fikk opp en kjempestilling mot Farago, men trådte feil i en komplisert stilling og tapte. Etter gevinst mot Arild Larsen i 4. runde, møtte han Michael Wiedenkeller, og hadde noe som lignet en gevinststilling men forserte for sterkt og tapte. Han avsluttet med å slå Jahn Hanssen og Bill Goichberg, hvilket gav 4,5 poeng – og en hederlig plassering.

Den knapt 15-årige Michael Wiedenkeller, svensk juniormester 1977, med svensk mor og sveitsisk pappa, nu bosatt i Innbygda i Trysil, spillende for Elverum Sjakklubb, holdt på å avstedkomme den helt store sensasjon. Foran siste runde ledet de to ungarene Farago og Lengyel på 4,5, mens Erling Kristiansen, Øgaard og Wiedenkeller hadde 4.5. Unge Michel spilte frisk og freidig mot Lengyel, av slo et remis-tilbud, men maktet ikke å omsette sin fordel til gevinst. Et talent, – som jeg håper vi får beholde i Norge! Kristiansen glimtet til og slo Farago. Men, Lengyel, tok titelen på «kvalitet».

Arne H. Johansen

Storgt. 55 - Postboks 234
9401 HARSTAD

Autorisert installatør

Godkjent radiobransjeforretning
Elektrisk utstyrsforretning

Forretningstlf. (082) *62 054

Bolig: tlf. 62 057

Lindbæk's
CUMMISERVICE

9501 Alta — Tlf. 35 679

På Kringsjå i Oslo, var vårt øvre toppsjikte kun representert ved Norgesmesteren av 1976 og -77, Knut Jøran Helmers, Johannessen, Wibe og Øgaard jaget stormester — norm på Hamar, mens Arne Zwaig, Eivind Paulsson og Ragnar Hoen, ikke kunne slippe fra sitt arbeide.

Turneringen ble en stor norsk skuffelse, og et veritabelt antiklimaks etter Hamar. Helmers ble beste nordmann, med en 10. plass — etter en ulykke start, og ille plaget av en halsinfeksjon, fikk han det aldri til, slik han kan. Noen lyspunkt var det imidlertid, junioren Svein Michelsen fra Stavanger, var med i tetbildet fra start, men falt —

naturlig nok — av, dog ble der 4,5 poeng, og det samme oppnådde Dag S. Orseth, fra Ålesund, som nu representerer Bergen. Det skulle gi dem en brukbar «Elo-rating» på neste FIDE-liste, som er ute 1. juli. Tor Kristiansen gjorde det også bra, men ellers var det skuffende svakt.

Aksel Ornstein vant en suveren seier. Han følte seg på forhånd både tom og utslitt, etter et tilbakeslag i «Rilton Cup» like før, og var liten lysten på å spille. Grunnen til at han stilte, var alene den, at han enda vi dagen før start plutselig var kommet i katastrofal beitt på titelholdere på grunn av flere sykdomsforfall. Pent gjort, — men, han fikk da

også «lønn» for sin vennlighet..... Aksel skulle egentlig ha vært i Borås, som sekundant for sin kone, den bulgarske internasjonale kvinnelige mester Borisova, under dame SM, men hun klarte brasene alene!

Den første stormesterturnering på Vestlandet, «Bergen Chess International» må karakteriseres som en ubetinget suksess, spennende og fin kampsjakk, god norsk innsats, og entusiastiske bergensere i «Bergens Tidendes» prektige møtelokale. Den fikk megen stor publisitet i dagspressen, og spesielt da i «BT». — Turneringen må bli en årlig tilbakevendende begivenhet, slo nestoren,

ARNOLD J. EIKREM er en arbeidskapasitet det ikke går mange av på dusinet. Her i en typisk positur under en turnering.

Oluf Kavlie-Jørgensen fast i «Morgenavisen»!

Helmers spilte godt og målbevisst, og hadde sikret seg sin første IM-inntegning allerede med sin remis i 8. runde mot Farago, — og ledet foran siste runde sammen med Farago og Kaiszauri. Svensken satset alt mot Farago, med den dobbelte oppgave: sin første IGM-norm og turneringsseier. Men, etter en både dramatisk og spennende duell, måtte han gi tapt. Helmers møtte Westerinen, og Heikki skulle på død og liv vinne, da Rantanen raskt beseiret Følling, og lå et helt poeng foran. De to har nemlig delt plassering i de tre turneringer de hadde deltatt i sammen i 1977. — Og etter

åtte timers hård kamp uten avbrudd måtte Helmers kapitulere! Farago var så seierherre, Rantanen og Heikki delte 2. plass, og Helmers ble 3-5. mann sammen med Kaiszauri og Christer Niklasson. Sistnevnte hadde dermed sikret seg den internasjonale mestertittel, — alle inntegninger gjort i Norge!

20-årige Knut Jøran var fornøyd med sitt resultat, — og han satser nu maksimalt på å skaffe seg IM-titelen i løpet av sommeren, og deretter er stormestertittelen målet! Med hans talent og ambisjoner, skulle det nok gå.....!

Øgaard var ikke i form, han reddet to tapte stillinger mot Lengyel og Rantanen til remis, og måtte ned for

og Westerinen, i et sprakende fyrverkeri av finnen.

Øgaard spiller i den kjempesterke Reykjavik-turneringen, 2. — 22. februar, og Helmers, stiller opp i Roskilde, 1. — 2 12. februar. Måtte de begge lykkes!

Jeg håper på fyldig nord norsk deltagesse under «Det åpne NM» på Gausdal, 28. mars til 2. april. Men skynd på, interessen er stor og det vil raskt bli trangt om plassen.

En rekke kjente spillere vil stille opp. Dessuten har Viktor Korchnoi tilsagt sitt nærvær, ikke ved brettet men i løpene rundt Skeikampen. Det er her forberedelsene til VM-matchen mot Karpov starter!!

ARNOLD J. EIKREM

Diesel-, skips- og
autoelektrisk
spesialverksted
BOSCH-representant
for Troms og
Finnmark

Sentralbord (083) **86 040**

Telex 64074 diel n

BOLIGTELEFONER:

Disponent Tor Halvorsen 89 393
Verkmester N. Anfinsen 85 289

**NOR
DIESEL**
ELEKTRISK SERVICE A-S

(Tidl. Anfinsen & Hilmarsen)

STAKKEVOLLVN. 69 — POSTBOKS 163 9001 TROMSØ

Kalottturneringen 1977

— Eternølere —

DRONNINGGAMBIT

Hvit: T. K. Schølseth, K. nes
Sort: K. J. Helmers, St-
jernen

1. c4, Sf6. 2. Sc3, e6. 3. g3, d5. 4. cxd5, exd5. 5. Lg2, Le7. 6. d4, 0-0. 7. Sf3, c5. 8. dxc5, Sc6.

Via omveier har vi kommet inn i Tarrasch-forsvaret i Dronninggambit. Sort har isolert bonde, men et fritt offisersspill. Hvits fremste vinstsjanser ligger i et sluttspill hvor sort enda har singelbonden.

9. e3(?)

Dette var vel ikke nødvendig, stenger inne dronningløperen og svekker kongefløyen. 9. 0-0, Lxc5. 10. Sa4 fører til en teorivariant.

9. -Lxc5. 10. 0-0, Te8. 11. b3, Lg4. 12. Lb2, Lf8. 13. Se2, Se4. 14. h3

Det finnes knapt noe

bedre, på 14. Sf4 kan følge 14. -Da5! 15. Dxd5, Dxd5. 16. Sxd5, Lxf3. 17. Lxf3, Sd2 osv. 14. Sfd4 er interessant (truer f3), men 14. -Dg5!? 15. Kh1 er neppe gunstig for hvit.

14. -Lxf3. 15. Lxf3, Da5(!)

Truer 16. -Sd2. 17. Lc3, Sxf3+. 18. Kg2, Sh4+! med fordel, derfor:

16. Lg2, Tad8. 17. Sd4, Se5. 18. De2, Db6. 19. Tac1, a6. 20. Tc2, Sd7. 21. Tfcl, Sdf6. 22. Sf3, Ld6. 23. Ld4, Da5. 24. Se1, La3. 25. Td1, Lb4. 26. Sd3, Lc3!

Sterkt og konsekvent.

27. Lxc3, Sxc3. 28. Dd2, d4.

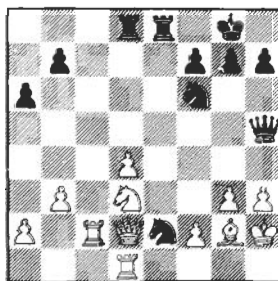
Den isolerte bonden forsvinner.

29. exd4

Neppe bedre var 29. Tel p.g.a. 29. -Db6.

29. -Se2+. 30. Kh2, Dh5(?)

Blødtørstig, men 30. -Db6 var kanskje objektivt sterkere.

31. Lxb7!

Schølseth er ikke skvetten og gjør det eneste rette.

31. -Sxd4. 32. Te4

Bemerkes bør 32. Tc5, f.

eks. 32. -Sf3+. 33. Lxf3, Dxf3. 34. Dc2.

32. -Se4. 33. Lxe4, Txe4. 34. Dc1, Sf3+. 35. Kg2, Txc4. 36. bxc4, Sg5. 37. h4, Df3+. 38. Kh2, Se4. 39. Dc2, Sf6. 40. c5, Sg4+. 41. Kg1, Se5. 42. Sb2, Te8. 43. Sd3, Td8. 44. Sb2, Te8. 45. Sd3, Df5. 46. Db3?

Tapstrekket, etter såvel 46. Da4! som 46. Se1 ville hvit hatt en fordelaktig stilling. Helmers gevinstføring er instruktiv.

46. -Sf3+. 47. Kg2, De4. 48. Kh3, g5! 49. hxc5, Sxg5+. 50. Kh2, Te6. 51. Oppgitt.

På tross av en trist avslutning har Schølseth all ære av dette partiet mot en sterk motstander.

(Komm. av Roald Larsen).

Knut Jøran Helmers

TOR KRISTIAN SCHØLSETH

Et fornuftig trekk.....

SNAKK MED
TROMSØSUNDET
SPAREBANK

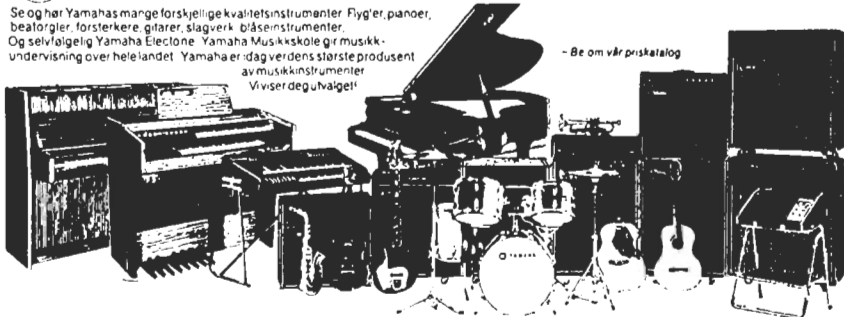
Postboks 853 — 9001 TROMSØ

Telefon (083) 86 020

Yamaha i hele sin bredde!

Se og hør Yamahas mange forskjellige kvalitetsinstrumenter. Flyg'er, pianoer, beatorgler, forsterkere, gitarer, slagverk, blåseinstrumenter. Og selvfølgelig Yamaha Electone. Yamaha Musikkole gir musikkundervisning over hele landet. Yamaha er idag verdens største produsent av musikkinstrumenter. Vi viser deg utvalget!

- Be om vår priskatalog

**musikk
huset •**

ARNE VIKEN & CO — MO I RANA

Telefon 078 - 50 719

BØNDER, LØPERE, DRONNINGER...

*Lykke' til med
sjakken*

MEYERGÅRDEN HOTEL & RESTAURANT

MO I RANA — Tlf. (078) *50 555

IDEELLT STED FOR TURNINGER OG ARRANGEMENT

PREUSSISK

Hvit: Aleks Semakoff, OSS
Sort: Heikki Westerinen

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lc4, Sf6. 4. d3

Jeg antok at det var lenge siden Westerinen sist hadde spilt skolesjakk.

4. -Le7. 5. Sc3, d6. 6. Le3, 0-0. 7. 0-0.

Her var 7. h3 en annen mulighet. Jeg ville imidlertid tillate Lg4 for å vinne tid til pågang på kongefløen.

7. -Lg4. 8. h3, Lh5. 9. Sd5?

Kaster bort en rekke tempi og overlater svart hele initiativet. Bedre var 9. g4 eller ev. 9. a3 for å sikre løperen på c4 mot avbytte.

9. -Sa5!

Truer 10. -Sxc4 fulgt av slag på e4. Etter 10. Lb3, Sxb3. 11. axb3, Sxd5! får svart fritt spill i sentrum etter 12. exd5, f5.

10. Sxf6+, Lxf6. 11. Lb3?

Bedre var å tillate slag på c4 for å forsøke å vanskeliggjøre fremstøtet d5.

11. -Sxb3. 12. axb3, d5.

Etter slett hvit åpningsbehandling står svart allerede klart best. (Løperparet og terrengfordel i sentrum).

13. De2, a6. 14. g4, Lg6. 15. Ld2, h6. 16. Kg2?

Hvit planlegger å åpne h-linja med h4 fulgt av g5, men denne planen lar seg ikke gjennomføre. Kongen står mer utsatt på g2 enn på g1, samtidig som feltet g2 kunne vært nyttig for den hvite springeren.

16. -Dd7. 17. Lc3, Tfe8. 18. Tfe1, Te6. 19. Sh2

Tillater svarts løper å trenge inn i hvits stilling,

Heikki Westerinen

men er samtidig hvits eneste sjanse til å spille aktivt.

19. -Tae8. 20. Sf1, Lg5. 21. Sg3, Lf4. 22. Sf5, Kh7. 23. Tad1, Tc6. 24. exd5, Dxd5+. 25. De4, Dd8. 26. d4, Dg5. 27. dxe5, Txc3(?)

Virker avgjørende, men bedre er 27. -Tf6! med truselen L/Txf5.

28. bxc3, Txe5. 29. Dxe5

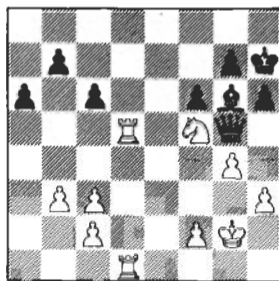
Hvit må gi dronning for tårn og løper, da springeren på f5 ellers faller.

29. -Lxe5. 30. Txe5, f6.

Poenget med kvalitetsofferet i det 27. trekk. Det hvite tårnet skal fordrives fra 5. raden, hvorefter springeren på f5 rolig kan slås.

31. Td5, c6.

Westerinen regnet nå med å vinne partiet (32. Tc5, b6), men jeg hadde heldigvis en liten overraskelse i bak-hånd.

32. Kg3! Remis.

Plutselig dukker truselen 33. f4 opp. For å parere denne er svart derfor nødt til å slå på f5 med løperen: 32. -Lxf5. 33. Txf5, Dg6. 34. Td7, De8! (Etter 34. -b5. 35. Te7 er svarts dronning pantsatt). 35. Txb7, De1, og hvits utsatte kongestilling sikrer vel svart remis, f. eks. 36. Txf6, Dxc3+. 37. Tf3, Dxc2. 38. Tff7, Dd3+. 39. Kh2, Dd6+, og hvit kan ikke komme seg unna sjakkene på tilfredsstillende måte.

(Komm. av Aleks Semakoff).

Alex Semakoff

KLUBBNYTT

KIRKENES

Klubbmesterskapet, høsten 1977.

31. deltagere.

Klasse Mester:

1. Leif Bjørnstad	6.0
2. Tor K. Schølseth	6.0
3. Karl A. Larsen	6.0
4. Jan P. Solhaug	5.0
5. Ragnvald Haugseth	3.5
6. Kjell Figenshou	3.0
7. Martin Schølseth	2.5
8. John Eikås	2.0
9. Trygve Røtvold	2.0

Klasse I:

1. Bengt Eriksen	7.5
2. Ingvald Nilsen	5.5
3. Harald Nilsen	5.5

Leif Bjørnstad

4. Bjarne Nordtveit	4.0
5. Jan Olsen	4.0

Klasse II:

1. Rolv Hoel	7.5
2. Arne Risan	7.0
3. Ivar Sæther	7.0
4. Arne Larsen	6.5
5. Kjetil Henninen	6.0

WARDØ

Høstmesterskapet 1977.

12 deltagere.

1. Gudmund Farstad	11.0
2. Sverre Andresen	7.0
3. Leif M. Kofoed	7.0
4. Dagfinn Eggen	6.5
5. Viktor Rosanoff	6.5
6. Bjørn A. Sunnsfjord	5.5
7. Terje Lorentsen	5.5
8. Rolf B. Karlsen	5.5

Bymesterskapet 1977.
(Hurtigsjakk).
20 deltagere.

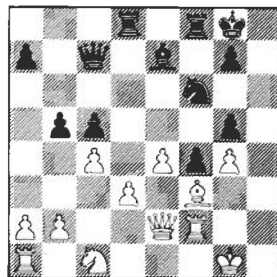
Klasse Senior:

1. Gudmund Farstad	5.0
2. Per O. Bårdsen	4.0
3. Rolf B. Karlsen	3.0
4. Leif M. Kofoed	3.0
5. Dagfinn Eggen	3.0

Klasse Junior:

1. Timo Eggesvik	4.0
2. Geir Andreassen	4.0
3. Magne Kofoed	4.0
4. Perry Dahl	3.5
5. Jan O. Holt	2.5

TERJE LORENTSEN

VIKTOR ROSANOFF

24. e5!, Se8?

Sort aner fred og ingen fare! Etter det nødvendige 24.-Sh7 fortsetter hvit angrepet best med 25. Ld5+, Kh8. 26. De4.

25. Ld5+, Tf7.

For sent oppdager sort at han blir matt etter 25. -Kh7. 26. Th2+, Kg6. 27. De4+. 26. e6, oppgitt.

(Komm. av Frans Larsen).

ALEKHINES FORSVAR

Hvit: Viktor Rosanoff

Sort: Rolf B. Karlsen

1. e4, Sf6. 2. e5, Sd5. 3. c4, Sb6. 4. d4, d6. 5. Sf3, Lg4. 6. Le2, Sc6. 7. exd6, Lxf3. 8. Lxf3, exd6. 9. Lxc6+, bxc6. 10. Df3, d5. 11. c5, Sd7. 12. 0-0, Le7. 13. Te1, 0-0. 14. Sd2, Te8. 15. Sb3, Lxc5. 16. Txe8, Dxe8. 17. Le3, Lb6. 18. a4, a5. 19. Te1, De6. 20. h3, Sf6. 21. Ld2, Se4. 22. Le3, Ta6. 23. De2, Ta8. 24. Df3, Dd7. 25.

Gudmund Farstad

Tc2, Sd6. 26. Sc5, Lxc5. 27. dxc5, Sf5. 28. Dg4, De6. 29. Te2, Sxe3. 30. Dxe6, fxe6. 31. Txe3, Kf7. 32. Tb3, Ta7. 33. f4, Ke7. 34. g4, Kd7. 35. Kf2, Ta8. 36. Ke3, Kc8. 37. Kd4, Kd7. Remis.

HAMMERFEST

JAN SIGMUND BERGLUND

Klubbmesterskapet, høsten 1977.

Klasse Mester:

1. Jan S. Berglund	5.5
2. Bengt T. Jensen	4.5
3. Geir M. Lorentsen	3.0
4. Knut Haugen	3.0
5. Børge Svanholm	2.0
6. Kjell Johannessen	2.0
7. Bjørn Esaiassen	1.0

Klasse I:

1. Svein Andreassen	7.0
2. Paul Risvaag	7.0
3. Kjell M. Karlstad	6.5
4. Bjørn R. Albrigtsen	6.0
5. Håkon Godtlibsen	5.5
6. Harald Heggelund	4.5
7. Alf O. Berglund	4.0

Lynsjakk:

1. Kjell Johannessen	13.0
2. Geir M. Lorentsen	12.0
3. Børge Svanholm	10.0

TROMSØ

Klubbmesterskapet 1977, høst. 26 deltagere.

Klasse Mester:

1. Svein H. Johnsen	5.0
2. Reidar Jenssen	5.0
3. Wiggo H. Eilertsen	5.0
4. Ivbjørn Nimki	4.5
5. Arnold Andreassen	4.0
6. Henry Johnsen	2.0
7. Jarl Kvikstad	1.5
8. Olav Thoresen	1.0

Klasse I:

1. Terje Vassbotn	4.0
2. Åsmund Røst	2.5
3. Jan O. Lingjærde	1.5
4. Jan E. Lillesand	1.0

Klasse II:

1. Arne Sivertsen	6.0
2. Kaare Nygaard	6.0
3. Kjell Larsen	4.5
4. Reidar Finnset	4.0

Klasse III:

1. Even Holt	9.0
2. Robert Bergersen	8.0
3. Ingvard Kjærstad	5.0
4. Karl-P. Jernberg	5.0

Lynsjakk:

1. Reidar Jenssen	8.5
2. Gunnar Johnsen	8.0
3. Wiggo H. Eilertsen	7.0
4. Johannes Høie	5.5

SPANSK

Hvit: Svein H. Johnsen

Sort: Jarl Kvikstad

Høstturneringen 1977, Kl. M.

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, a6. 4. La4, Sf6. 5. 0-0, Sxe4. 6. d4, b5. 7. Lb3, d5. 8. dxc5, Le6. 9. c3

Den åpne spanske variant har som regel vært relativt lite brukt i mesterpraksis, og først og fremst var det 9. De2 som fikk mestrene til å slutte med varianten. Hensikten med 9. De2 er naturligvis å spille Td1, hvorefter oppstillingen med tårnet på samme linje som sorts dronning rommer visse ubehageligheter for sort. Dog fant man i 1960-årene frem til forsterkningen 9. - Le7. 10. Td1, 0-0. 11. c4, bxc4. 12. Lxc4, Dd7! med minst likt spill. (13. Sc3, Sxv3. 14. bxc3, f6!)

9. -Lc5.

Et betydelig alternativ til det mer vanlige 9. -Le7. Ulempen er bl. a. at løperen

på c5 ikke deltar i forsvaret av kongefløyen (f. eks. feltet g5) og står i veien for fremstøtet c7-c5. På den annen side har 9. -Lc5 store fordeler. Det angriper punktet f2, et angrep som i mange tilfelle kan forsterkes med 0-0 og f6.

10. Sbd2, 0-0. 11. De2

Også hvit avviker fra det «normale». På 11. Lc2 har sort valget mellom 11. -Sxd2, 11. -Sxf2, 11. -Lf5 og 11. -f5, trekk som av teorien i enkelte tilfeller er analysert frem til 30. trekk!

11. -Sxd2.

Personlig ville jeg valgt 11. -Lf5.

12. Lxd2, Dd7. 13. Sg5, Lf5. 14. Le3, Lxe3?

Posisjonelt riktig var 14. -Le7, for etter et ev. Sa5 å kunne gjennomføre systemtrekket c5. Slik sort nå spiller, får hvit både i pose og sekk. Bondemajoriteten på kongefløyen setter seg i bevegelse (f4), og sorts tilsvarende majoritet på dronningfløyen lammes (Dc5).

15. Dxe3, Tae8. 16. f4, f6?

Nok en feil, denne gang på det taktiske plan. Bedre 16. -Sa5.

17. Dc5!

Dermed tvinges sorts offiserer inn i uheldige

SVEIN HARALD JOHNSEN

posisjoner. Springeren er selvsagt tabu p.g.a. kvalitetsgevinsten 17. -fxg5? 18. Lxd5+, Kh8. 19. Lxc6.

17. -Se7. 18. Sf3, c6. 19. a4!

Svein H. Johnsen som mer eller mindre med urette har vært betraktet som en «hurra meg rundt-spiller», viser i dette parti posisjonsspill av utmerket klasse. Trekk for trekk forstørker hvit sin fordel og behersker til slutt hele brettet.

19. -Kh8.

Håpløst er også 19. -Ta8. 20. axb5, axb5. 21. Txa8, Txa8. 22. Sd4 med mange trusler.

20. axb5, axb5. 21. Ta7, Dd8. 22. Sd4

Sort er fullstendig nedspilt. Truselen 23. Txe7 osv. gjør nå sort desperat, selv om 22. -Lc8. 23. Dd6! er ille nok.

22. -fxe5. 23. fxe5, Sg6?

Det var det! Fortsatt var truselen 24. Txe7 aktuell, og dersom Lf5 går, følger 24. Txf8+, Txf8. 25. Dxe7.

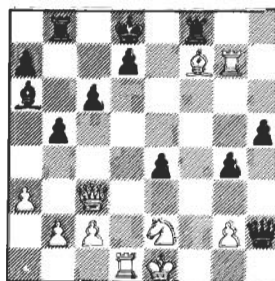
Relativt best er nok 23. -g6, f. eks. 24. g4!?, Sc8. 25. gxf5, Sxa7. 26. Dxa7, Dh4. 27. Ld1 og vinner. 24. Txf5, Txf5. 25. Sxf5, Txe5. 26. Se3, h5. 27. Dxc6, Dg5. 28. Sf1, Te1.

De siste sprell. Sort truer 29. -De3+ og matt.

29. Tf7, De3+. 30. Kh1, De2. 31. Dc8+, Kh7. 32. Df5, oppgitt.

(Komm. av Frans Larsen).

HENRY JOHNSEN

WIGGO H. EILERTSEN

32. Txd7+!

Tross uhyggelig stor tidsnød (Hvit hadde under 1 minutt igjen på klokken!) har Eilertsen åndsnærværelse nok til dette årnoffer som forsert fører til matt. Sort må ta imot. (32. -Kc8. 33. Dxc6+).

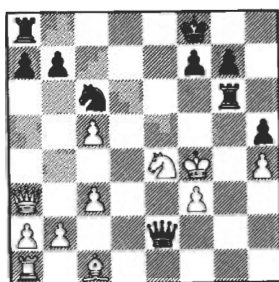
32. -Kxd7. 22. Le8+!, Kd8.

Dersom sorts oppgave er å holde ut lengst, må 33. -Ke6 være det beste forsvar! Da følger 34. Ld7+, Kd6. 35. Dxc6+, Ke5. 36. De6 matt. Håpløst er også 33. -Kxe8. 34. Dxc6+ eller 33. -Kd6. 34. Dd4+, Ke6. 35. Ld7 matt.

34. Dd4+, oppgitt.

(Komm. av Frans Larsen).

SVEIN H. JOHNSEN

WIGGO H. EILERTSEN

22. -Tf6+!

I en stilling hvor ymse vinstvarianter ligger klart i dagen, velger Svein H. Johnsen selvsagt den peneste, og Eilertsen er sporty nok til å ta imot tårnofferet. Hvit blir jo uansett matt: 23. Kg3, Txf3 matt eller 23. Kg5, Dg2+. 24. Kxh5, Dg6 matt.

23. Sxf6, De5 matt.

(Komm. av Frans Larsen).

FAUSKE

Høstturneringen 1977.
20 deltagere.

Klasse Mester:

1. Leif Jacobsen	5.5
2. Børge Jacobsen	4.5
3. Olav Hanssen	3.5
4. Rune Borøy	3.0
5. Steinar Nilssen	2.5
6. Kai Hestekker	2.0
7. Otto Stemland	0.0

Klasse I:

1. Jens R. Robertsen	5.5
2. Harald Lundbakk	5.0
3. Ivar Henriksen	4.5
4. Asbjørn Breimo	4.0
5. Stig Bjørnbakk	3.5

Klasse II:

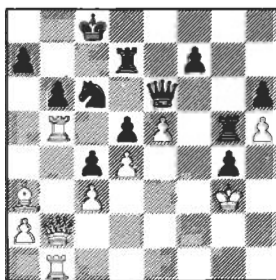
1. Stein Mørtzell	11.0
-------------------	------

LEIF JACOBSEN

2. Inge Skoglund	10.0
3. Morten Skoglund	6.5
3. Erling Hansen	6.5
5. Paul Sandøy	6.0

RUNE BORØY

LEIF JACOBSEN

Hvits kongestilling virker uhyggelig svak, og i tillegg har Rune Borøy, i parentes bemerket en av Nord-Norges allerbeste lilleputt-spillere, et solidt bondepluss. Til alt hell for Leif Jacobsen er det dog hvit i trekket, og

han finner en effektiv måte å komme først til mølla på.

31. Txb6!, axb6.

Grunnet truselen 32. Tb8+ og matt føler sort at han må ta imot tårnofferet. Alternativet 31. -Tc7 turde gi hvit vinstspill etter 32. Tb7, Df5. (32. -Dd7. 33. Tb8+ og matt). 33. Txc7+, Kxc7. (33. -Kd8. 34. Le7+). 34. Db7+, Kd8. 35. Da8+, Dc8. 36. Le7+, Sxe7. 37. Tb8.

32. Dxb6, Txb5?

Dessverre for sort går Borøy litt for hurtig frem. Helt nødvendig var 32. -Tc7 (ikke 32. -Ta7. 33. Ld6), og stillingen er fortsatt full av finesser. F.eks. 33. Ld6, Dd7. (33. -Td7. 34. Db8+). 34. Lxc7, Dxc7. 35. Da6+, Kd8. 36. Tb7, Dc8. (36. -Da5. 37. Tb8+). 37. Db6+, Ke8. 38. Tc7, Df5. 39. Dxc6+, Kf8. 40. Dxb6+, Tg7. (40. -Kg8. 41. Tc8+). 41. Dh8+, Tg8. 42. Df6, Dd3+. 43. Kg2, Dc2+. 44. Df2, De4+. 45. Kgl, Dbl+. 46. Dfl, og sort må bytte dronning (46. -Dh7? 47. Tc8+, Kg7. 48. Df6 matt), hvorefter tårnsluttpillet er teknisk vunnet for hvit.

33. Da6+, Kd8. 34. Da8+, oppgitt.

(Komm. av Frans Larsen).

BODØ

Høstturneringen 1977.
13 deltagere.

Klasse Mester:

1. Kjetil Vollan	(1) 8.5
2. Svein Thrana	6.0
3. Egil Fjellgård	5.5

4. Erik Vembre	4.0
5. Fredrik Lorck	3.0
6. Karl-F. Isaksen	(1) 2.0

Klasse I:

1. Olaf Widnes	6.0
2. Oluf Gaustad	4.5
3. Erik Holm	3.5
4. Ruhne Johansen	3.0

VOLGA-GAMIT**Hvit: Erik Vembre****Sort: Kjetil Vollan**

1. d4, Sf6. 2. c4, c5. 3. d5, b5. 4. cxb5, a6. 5. bxa6, Lxa6. 6. Sc3, g6. 7. Sf3, Lg7. 8. g3, d6. 9. Lg2, Sbd7. 10. 0-0, 0-0. 11. Te1, Dc7. 12. e4, Tfb8. 13. Lf4, Txb2. 14. Tb1, Tab8. 15. Txb2, Txb2. 16. Dc1, Tb4. 17. Lh6, Sg4. 18. Lxg7, Kxg7. 19. Da1, f6. 20. Sg5, Sf8. 21. Lh3, Se5. 22. f4, Sd3. 23. Td1, c4. 24. Lf1, Db6+. 25. Kh1, Sf2+. 26. Kg2, Sxd1. 27. Dxd1, Tb2+. 28. Le2, De3. 29. De1, fxg5. 30. Oppgitt.

SJAKK- VENNER!

Våre annonsører
er også verdt
et inngående
studium!

SJAKK -MAT

FRA

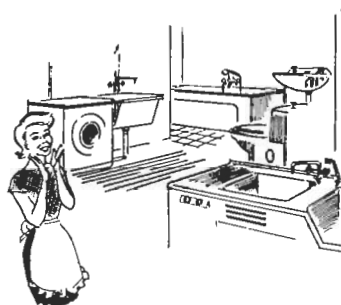
TH. MATHISEN

VADSØ

TELEFON 51 274

KJØTT**FISK****BAD OG KJØKKEN**

som er tess . . .

Snakk med

BÅTSFJORD VVS

INNEHAVER J. HOLMGREN

Tlf. (085) 89 574

**VI LEVERER ALT I VARME- OG
SANITÆRUTSTYR**

Finnmarks- MESTERSKAPET 1978

Kirkenes 4. — 5. mars

Spillested: Aulaen på gymnasen.

Opprop: Kl. 09.00.

Det spilles etter Monrad-system, 6 runder med en betenkningstid på 1 time pr. spiller pr. parti.

Turneringsleder: Karl Hojem.

Innkvartering:

Det er muligheter for samme billige og gode innkvartering som under Kirkenes Junior-Chess International, men dette er ikke avgjort.

Tinget i Finnmark Sjakkregion:

Dette avholdes lørdag 4. mars kl. 20.00. Husk stemmefullmakt fra den klubben du representerer.

Startgebyr:

For klassene M, 1 og 2: Kr. 50.-

For klassene junior og lilleputt Kr. 25.-

Påmelding:

Denne må være Finnmark Sjakkregion ihende innen 25. februar. Ettermeldte spillere kan ikke påregne deltagelse.

VEL MØTT!

FINNMARK SJAKKREGION

TRYGVE RØTVOLD

Formann

Hos oss kan du se Sigdals nye kjøkkenlinje

11 fornuftige løsninger

Med 5 nye utførelser har Sigdal tilsammen 11 forskjellige frontalternativer.

Sigdal Tre: Eik Western Style, Nøttefinér, Gran Naturell, Gran brunbeiset, Lys eik finér.

Sigdal Laminat: Teak-, Pecan-, Antikk eik utførelse.

Sigdal Malt: Hvit, Orange, Mokka brun.

Nyheter:

- Treskuffer • Formede benkeplater • Brun innredning
- Håndtak • Oppvaskbenk med «Bølgebryter» • Glassdører
- Sider i frontutførelse

Hammerfest — Tlf. 12 288

Kirkenes Junior Chess Interntional 1977/78

1. Reidar Jenssen, Tromsø	+2	+10	+8	+9	+5	+6	+3	+4	7.0
2. Kaj Engström, Luleå	-1	+4	+3	+5	+9	+8	+10	+11	6.0
3. Moritz Wittwer, Sveits	-10	+13	-2	wo	+11	+5	-1	+8	5.0
4. Tor K. Scholseth, Kirkenes	+11	-2	-6	-7	+8	+12	-9	+1	4.5
5. Ketil Jarhelle, Narvik	+7	-11	+12	-2	-1	-3	+13	wo	4.5
6. Jan P. Solhaug, Kirkenes	-9	wo	+4	+12	-7	-1	+8	+10	4.5
7. Geir M. Lorentsen, H.fest	+5	+12	+11	-4	-6	-9	wo	+13	4.5
8. Svein H. Johnsen, Tromsø	+13	+9	-1	+10	-4	-2	+6	+3	4.0
9. Kjell Aanes, Narvik	+6	+8	+10	-1	-2	+7	+4	+12	4.0
10. Anders Larsson, Luleå	+3	-1	+9	-8	wo	+13	+2	-6	4.0
11. Jan S. Berglund, H.fest	-4	+5	-7	+13	-3	wo	+12	-2	4.0
12. Bengt Eriksen, Kirkenes	wo	+7	-5	-6	+13	-4	-11	+9	3.0
13. Georg Krogh, Vadsø	-8	-3	wo	-11	-12	-10	-5	-7	1.0

Turneringen, som var historiens første internasjonale junior-turnering i Nord-Norge, fant sted i tidsrommet 27. desember — 1. januar. Når Kirkenes Sjakklubb arrangerer en turnering, er det lite å sette fingeren på, og det hadde heller ingen av de 13 håpefulle juniorene som møtte til start.

Spillested og bevertning var førsteklasse, og prisene «barnevennlige.» Når vi så nevner at innkvarteringen var topp, så skulle vel den ytre rammen om turneringen ha fått sin velfortjente ros.

Mange vil kanskje stusse over at det bare var 13 deltagere når gode utlendinger stiller til start. To svensker og en sveitsar hadde tatt den lange veien for å

spille sjakk i julehelga.

Saken har selvsagt to sider. Den ene er at klubbenes økonomi ofte ikke tillater noen deltagelse eller i alle fall bare representasjon av en eller to spillere. Den andre siden er selvsagt at Nord-Norge for øyeblikket bare kan varte opp med et lite antall spillere som har en spillestyrke som tilsier deltagelse i en slik sterk turnering. Vi forstår dette bedre når vi nevner at bare 5 av de 13 hadde en rating under 1800, eller kanskje det at en så god junior som Jan Sigmund Berglund bare kom på en 11. plass.

Vi kan altså slå fast at kvalitetsmessig var turneringen topp hva nord-norske forhold angår. Kanskje burde man neste år (for det blir vel en årviss turnering

dette?) satse på to klasser. Man skal ikke se bort fra at landsdelens beste «lilleputt», Georg Krogh, Vadsø, ville fått flere jevnaldrende å kjempe med dersom de ikke var blitt «skremt» av utenlandsk deltagelse osv.

Allerede i første runde gikk finalen. Tromsøguttten Reidar Jenssen møtte svensken Kaj Engström, som ratingen tatt i betraktning (2110) var ansett som klar favoritt. Jenssen viste seg imidlertid som en riktig «svenskeskuddare» og overspilte sin motstander fullstendig.

For oss som kjenner litt til Jenssen kom dette ikke som noen overraskelse. Hans 3. plass i mesterklassen under siste NM var ingen tilfældighet. Imidlertid har vi ofte etterlyst «steinbryter mentalitet» i hans spill, noe som er av aller største nødvendighet for en som skal gå til topps. Denne gang kom «slegga» frem så lenge det var nødvendig, og to taktiske stormesterremiser i de siste rundene skulle bare trygge seieren. Skal Jenssen likevel klare å hanke nok ratingpoeng til at hans deltagelse i årets NM blir i Kandidatklassen?

Bare de tre første skilte

seg klart ut, ellers var det jevnheten som preget det øvrige felt, noe poengsummene vitner om. Kampen om juniortittelen i årets NNM vil bli langt jevnere og kvalitetsmessig bedre enn på mange år. Det vokser og gror i nord-norsk sjakk.

Kjell Johannessen

Turneringa ble avviklet i sprengkulde i romjula/nyttårshelga og er vel den sterkeste juniorturnering som har vært arrangert i vår landsdel noen gang. Tretten sjakkhungrige unggutter stilte til start. Spenninga om hvem som skulle vinne turneringa uteble totalt, til det var Tromsøs Reidar Jenssen for suveren. Når så «finalen» mellom svenskenström og RJ fant sted allerede i første runde, ble det klart at spenninga ville komme til å dreie seg om hvem som skulle ta plassene lenger nede på lista.

RJ vant fordi han var best. Hans bunnsolide posisjonsspill var det ingen som fant ut av. Etter seks strake kunne han sikre med to korte remiser. Kaj Engström var meget sterk taktisk, men svakere posisjonelt, noe som holdt til en sikker sølvplass. Sveitseren Wittwer spilte noen bra partier, men var for ujevn til å gjøre det helt store. Kirkenes' egen Tor Kristian Schølseth gjorde det som ventet svært bra med en sterk fjerdeplass. Turneringas største positive overraskelse var Kirkenes-gutten Jan Petter Solhaug, mens Jan-Sigmund Berglund skuffet

mest. Vadsøs lilleputt Georg Krohg ble for lett i dette selskapet, til tross for at han spilte flere gode partier.

Turneringa ble utmerket ledet av Fløtten & Co, eneste ankepunkt var sjenerende uro i lokalet til tider. Innkvarteringen ble løst tilfredsstillende, og det sosiale miljøet i brakka var

enestående.

Det er å håpe at slike turneringer kan bli årvisse, og at flere benytter seg av tilbudet om å bli med i en åpen juniorturnering ved neste korsvei.

På vegne av deltagerne vil jeg få takke for ei flott uke i Kirkenes!

Svein H. Johnsen

Reidar Jenssen

RETİ

Hvit: Reidar Jenssen, Tromsø

Sort: Kaj Engström, Luleå

1. Sf3, d5. 2. c4, c6.

Et av svarts beste forsvar mot Rétı-systemet. Gode alternativer er 2. -e6, 2. -d4 og 2. -dxc4.

3. b3

Hvit må se opp for muligheten 3. -dxc4 etter-

fulgt av b5, men 3. d4 med overgang til Slavisk er selvsagt også godt.

3. -Sf6. 4. g3, Lf5. 5. Lg2, e6. 6. 0-0.

Og ikke 6. Sh4?, Le4! 7. f3??, Lxb1. 8. Txb1, g5 og vinner.

6. -Le7. 7. d3, h6.

Nå måtte svart regne med 8. Sh4 og skaffer derfor løperen fluktfelt på h7.

8. Lb2, Sbd7. 9. Sbd2, 0-0. 10. Tc1, a5.

Forhindrer midlertidig manøveren Tc2 etterfulgt av Da1. (11. Tc2?, a4!)

11. a3

For å kunne besvare a4 med b4.

11. -c5?

En posisjonell brøler som gir hvit klar fordel. Bedre var f. eks. 11. -Te8 (interessant er også 11. -Db8!? med idéen e5) fulgt av Lf8. Hvit stiller seg i såfall opp med Tc2 og Da1 og får en noe mer aktiv stilling, men neppe noen fordel.

12. cxd5, exd5. 13. d4!

Svart kan nå velge mellom en svak «isolani» på d5 eller en fullstendig passiv stilling. Svart velger det siste ondet.

13. -b6?! 14. Sb1!

Retning b5! Svart kan forhindre dette med 14. -Lxb1, men blir deretter uhyggelig svak på de hvite feltene (spesielt b5, c6, d5 samt diagonalen h3/c8), og hvits løperpar blir for dominerende.

14. -Tc8. 15. Sc3, Le6.

Det truet 16. dxc5!, Sxc5. 17. Sd4, Le6. (17. -Le4/g6/h7. 18. Lh3! og eventuelt 19. Sf5!). 18. f4! Eller 16. -Txc5. 17. b4, axb4. 18. axb4 etterfulgt av 19. Sxd5 med bondegevinst.

16. Sb5?!

Noe forhatet.

16. -c4?

Etter dette er hvits stilling lett vunnet. Svart burde ha prøvd 16. -Se4! Hvits beste fortsettelse ser ut til å være 17. Se1! med planen Sd3-f4, i alle tilfelle med fordel.

17. bxc4, Txc4. 18. Txc4, bxc4. 19. Sd2

Forbereder e4 og legger press på den svake Bc4. Svart har ingen ting å stille opp mot hvits sentrumsframmarsj og begynner dessuten å komme i tidsnød (tidskontrollen var ved 30. trekk).

19. -Dc8. 20. Dc2, Sb8.

Planlegger Sa6 -c7 for å fordrive den dominerende blokade springeren på b5, men i mellomtiden rykker e-bonden fram.

21. e4, Sa6. 22. e5, Sd5.

Eller 22. -Sc8? 23. d5.

23. Dxc4, Dd7. 24. De2, Tc8. 25. Se4, Sac7. 26. Sed6, Sxb5.

På tårntrekk kan følge 27. f4 eller 27. Tc1 med enkel vinst.

27. Sxc8, Sbc3.

Selvsagt er også 27. -Lxa3. 28. Lxa3, Sxa3. 29. Sd6 tapt.

28. Sxe7+, oppgitt.

(Komm. av Reidar Jenssen).

SICILIANSK

Hvit: Anders Larsson, Luleå

Sort: Reidar Jenssen, Tromsø

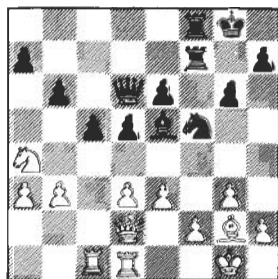
1. e4, c5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, g6. 5. Sc3, Lg7. 6. Le3, Sf6. 7. f3, 0-0. 8. Lc4, Db6. 9. Dd2

Også det minste onde 9.

Lb3, Sg4! fører til sort fordel.

9. -Sxe4. 10. Sxe4, Lxd4. 11. Lxd4, Dxd4. 12. Dxd4, Sxd4. 13. 0-0-0, Sc6. 14. The1, d6. 15. Sc3, Td8. 16. Sb5, a6. 17. Sd4, Kf8. 18. Te4, d5. 19. Sxc6, bxc6. 20. Ted4, Lb7. 21. Lb3, a5. 22. a4, c5. 23. T4d2, e6. 24. f4, Ke7. 25. c3, Lc6. 26. g4, Tab8. 27. Lc2, Td7. 28. Te1, d4. 29. cxd4, Txd4. 30. Txd4, cxd4. 31. Te5, Ld5. 32. Ld3, Tb4. 33. h4, Txa4. 34. h5, f6. 35. hxg6, hxg6. 36. Te1, Ta1+. 37. Oppgitt.

KJELL AANES

REIDAR JENSSEN

21. -Sh4?

Sort står utvilsomt best, og fordelene kunne forsterkes med 21. -d4! (22. e4, Se3) Imidlertid er springerofferet alt for fristende for en Narvik-taktiker som Kjell Aanes, all den stund 22. gxh4 taper forsert etter 22. -Lxh2+. 23. Kf1, Txf2+. 24. Dxf2, Txf2+. 25. Kxf2, Dg3+. 26. Kf1, Dxe3. Dog har hvit et enkelt mellomtrekk som vederlegger hele kombinasjonen.

22. f4, Lf6. 23. gxh4, e5.

Sort må selvsagt prøve å

Kjell Aanes

kompensere offiserstapet med å åpne spillet så mye som mulig, mens hvit i sitt neste trekk nok burde ha valgt 24. Sc3.

24. fxe5(?), Lxe5. 25. Tf1

Nødvendig for truselen 25. -Lxh2+ fulgt av Tf2.

25. -d4. 26. exd4, Dxd4+.

27. Kh1, Lf4?

Dette er for rett på sak! Mer etter stillingens krav var 27. -Tf2! 28. Txf2, Txf2. 29. Dg5 (ellers 29. -Df4), Tf5. (29. -Lf4. 30. Dd5+), og hvit må ta til takke med remis gjennom trekkgjentagelse (30. Dd2, Tf2), da såvel 30. Dh6, Lf4 som 30. Tc4, Df2 synes å tape.

28. Db2, Lxc1. 29. Dxc1, Dxd3(?)

Dermed er alt håp ute for sort. I stedet for linjeåpningen som bare går i hvits favør, burde sort valgt 29. -Txf1+ som nok gir bedre redningssjanser.

30. Td1, Dxb3. 31. Sc3,

Kg7. 32. h5!

Det peneste trekk i partiet! Muligens har hvit også vinst i varianten 32. Ld5, Tf1+. 33. Txf1, Txf1+. 34. Dxf1, Dxc3, men i beste fall gjenstår et større blodslit for hvit.

32. -Tf2. 33. h6+, Kh8. 34. De3, Df7. 35. Sd5, Tf5. 36. Dc3+, Kg8. 37. Se3

Truer både tårn og dronning (38. Ld5).

37. -Df6. 38. Dc5+, Df7.

39. Dxf7+, T5xf7. 40. Ld5, Te8. 41. Tf1(?)

En skjønnhetsfeil. Etter 41. Sc4! kunne sort gitt opp med en gang.

41. -Tee7. 42. Kg2, Kf8. 43.

Lxf7, Txf7. 44. Txf7+,

Kxf7. 45. Kf3, Ke6. 46.

Ke4, Kd6.

Eller 46. -b5. 47. Sd5 med vinst.

47. Sc4+, Kc6. 48. Se5+,

Kb5. 49. Sxg6, Ka4. 50. Sf8,

Kb3. 51. Sxh7, c4. 52. Sf6?

Nok en skjønnhetsfeil! Med 52. Sg5 slipper hvit å

bekymre seg over alle dronningssjakkene. (52. -c3. 53. Sf3 fulgt av Sd4).

52. -c3. 53. h7, c2. 54. h8D,

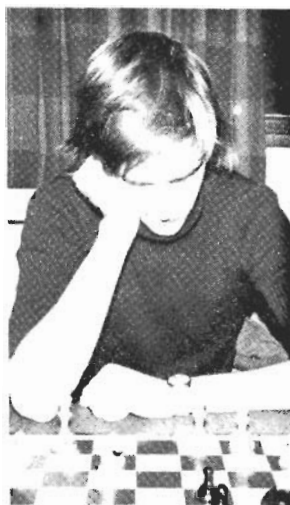
c1D. 55. Dh3+, Ka2. 56.

Sd5, De1+. 57. Kd4,

Dg1+. 58. De3, Dg4+.

Det hemmelige trekk og senere oppgitt av sort. Etter 59. Kc3 er alt håp ute. Med såpass mange «ups and downs» er dette parti ikke karakteristisk for Reidar Jenssens spill i turneringen, men en skiftende og innholdsrik fight var det!

(Komm. av Frans Larsen).

KETIL JARHELLE

ALEKHINES FORSVAR

Hvit: Ketil Jarhelle, Narvik.

Sort: Bengt Eriksen, Kirkenes.

1. e4, Sf6. 2. e5, Sd5. 3. c4, Sb6. 4. c5

Den karakteristiske «Jaktgambit» i Aljechins forsvaret. Med fortsettelsen 4. d4 hadde hvit kunnet fortsette i hovedvarianten.

4. -Sd5. 5. Lc4, e6. 6. Sc3, Sxc3. 7. dxc3, Lxc5.

Sorts alternativ til å ta gambitbonden var 7. -Sc6.

8. Dg4, Kf8. 9. h4

Det vanligste her er 9. Lf4 med fortsettelsen 9. -d5. 10. 0-0-0.

9. -h5.

Her kommer 9. -d5 eventuelt fulgt av 10. -Sc6 sterkt i betraktning.

10. De2, d5. 11. Ld3, Le7.

12. Sf3, c5. 13. Lg5, Sc6.

14. Th3, f5?

En alvorlig svekkelse av

kongefløyen som gir hvit et sterkt initiativ. Sort burde heller prøve å få sine offiserer i spill, f. eks. ved 14. -Ld7.

15. Tg3, Tg8. 16. Lxe7+, Sxe7. 17. Sg5

Jarhelle er straks på offensiven og truer nå bonde h5. Sort må svekke seg ytterligere for å forsvare denne bonde.

17. -g6. 18. Sh7+, Kf7. 19. De3, Sc6.

Også her er 19. -Sc6 et godt alternativ.

20. 0-0-0, b6? 21. Lb5, Se7.

22. Dh6

Med matruselen 23. Sg5 innleder hvit det avgjørende angrepet.

22. -Tg7.

På 22. -Th8 følger 23. Sg5, Kg8. 24. Dxh8+ osv. med offisersvinst.

23. Sf6, Sg8. 24. Dh8, Df8.

På 24. -Kf8 kan følge 25. Se8.

25. Le8+, Ke7. 26. Sh7, Txx7.

Eller 26. -Dxe8. 27. Dxg7+ osv.

27. Dxh7+, Kxe8. 28. Dxg6+, Df7. 29. Dxg8+, Dxg8. 30. Txx8+, Kf7. 31. Tg5, oppgitt.

Sort kunne ha fortsatt med 31. -La6 for å hindre 32. Txx5, men med kvalitet under anser han det ikke

hensiktsmessig å fortsette og gir derfor opp partiet.

(Komm. av Edmund Forselv).

SPANSK

Hvit: S. H. Johnsen, Tromsø

Sort: K. Engström, Luleå

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, a6. 4. La4, Sf6. 5. 0-0, Le7. 6. Te1, b5. 7. Lb3, 0-0. 8. c3, d5. 9. exd5, e4.

Mer vanlig er 9. -Sxd5. Teksttrekket regnes ikke som helt godt, men det forutsetter jo at hvit kjenner gjendrivelsen.

10. dxc6, exf3. 11. Dxf3?!

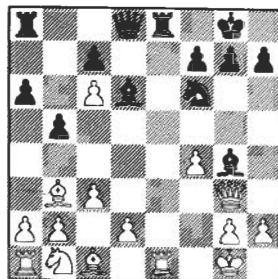
I følge teorien (tal, 1974) gir 11. d4! hvit klar fordel.

11. -Lg4. 12. Dg3, Ld6?!

13. f4?!

Mer fleksibel for sort var 12. -Te8. Nå kunne hvit spilt 13. Dh4, Te8. 14. f3 og stått litt bedre.

13. -Te8.

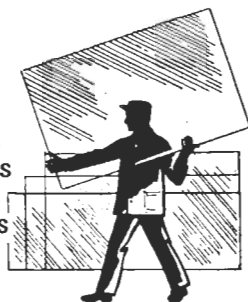

14. d4

Her mente Svein Harald at 14. Te5 ville gitt han fordel, mens teorien angir 14. -Lxe5! 15. fxe5, Sh5. 16. Dxg4, Txe5. 17. Sa3, Te1+. 18. Kf2, Sf6. 19. Df4, De7. 20. Df3, Th1 med

KONTAKT MEG NÅR DET GJELDER

- BYGNINGSGLOSS
 - ORNAMENTGLASS
 - TRÅDGLASS
 - LAMINERT GLASS
 - ISOLERGLASS
 - SPEIL
 - INNRAMMING
- M.M.

REPARASJONER OG
NYINNSETNINGER
UTFØRES FAGMESSIG

RING 11989!

NORDGLASS

HANS P. HANSEN

MORENEVEIEN 15 – HAMMERFEST

avgjørende fordel for sort.

14. -Sh5. 15. Df2?

En «nyhet» av tvilsom verdi for fremtidige generasjoner. Bedre er 15. Txe8+, Dxe8. 16. Df2, Dxc6. 17. h3, Le6. Sort står nok litt bedre pga. hvits svekkede kongestilling.

15. -Txe1+. 16. Dxe1, Sxf4. 17. Sd2?, Se2+. 18. Kf1!

Det mer naturlige 18. Kh1 blir mindre naturlig etter 18. -Lxh2! 19. Kxh2?, Dd6+. 20. g3, Dh6+.

18. -Lxh2. 19. Sf3, Lxf3?!

Ikke nødvendig, da sort i stedet kunne spilt 19. -Sg3+. 20. Kf2, Lxf3. 21. gxf3, Dh4. 22. Kg2, Kf8 fulgt av Te8.

20. gxf3, Sxc1. 21. Dxc1

Hvis hvit slår med tårnet

avgjør 21. -Dg5! hurtig.

21. -Dh4. 22. Dd2, Te8. 23. Dg2, Lg3. 24. a4?

Både dette og hvits neste trekk må sies å være feil, men hvit hadde nok likevel ikke noe å stille opp mot Te3 og Df4.

24. -bxa4. 25. Lxa4

For å hindre Te6 var 25. Lc4 nødvendig, men etter 25. -Te3 og Df4 tvinges hvit til Le2, hvorpå Te6 kan følge.

25. -Te6. 26. Lb5, Df4. 27.

Lxa6, Th6! 28. Ld3?, g6.

29. Td1, Th2. 30. b4

Med løper på e2 ville hvit kunne spilt 30. Dg1, Tf2+. 31. Dxf2, Lxf2. 32. Kxf2.

30. -Tvg2. 31. Kxg2, Lh4.

32. Oppgitt.

(Komm. av Arnold Andreassen).

CARO-KANN

Hvit: Moritz Wittwer, Sveits

Sort: Kaj Engström, Luleå

1. e4, c6. 2. d4, d5. 3. exd5, cxd5. 4. c4, Sf6. 5. Sc3, Sf6. 6. Lg5(!), e6. 7. Sf3, Le7. 8. c5!?

Forsåvidt et slags tema-trekk. Ideen er selvsagt å kunne utnytte bondemajoriteten på dronningfløyen, samt ev. punktet d6. På den annen side er trekket lite elastisk, og svekkelsen av punktet d5 kan få alvorlige følger, slik som i dette partiet. Alternativene 8. Ld3, 8. a3 eller 8. Tc1 er neppe dårligere enn tekst-trekket.

8. -0-0. 9. Lb5(?)

Denne løperen hører hjemme på d3. Bedre er derfor 9. Ld3 eller kanskje enda bedre 9. a3.

9. -Se4! 10. Sxe4??

En stygg posisjonell feilvurdering som nok skyldes at hvit overser eller undervurderer sorts 13. trekk. Best er antagelig 10. Lxe7 fulgt av Dc2, og jeg kan ikke se noe direkte galt med den hvite stillingen.

10. -dxe4. 11. Lxc6

Gir sort en kjempeløper, men trekket er nødvendig for å unngå bondetap. På 11. Lxe7 følger ganske enkelt 11. -Sxe7, og den hvite springeren må til d2 p.g.a. truselen Da5t.

11. -bxc6. 12. Lxe7, Dxe7. 13. Se5, La6!

Med vinstillingen.

14. Dc2

Etter 14. Sxc6, Db7 er den hvite stillingen helt håpløs, et lite eksempel: 15. d5, exd5. 16. Dxd5, Tac8.

SYEIN HARALD JOHNSEN

14. -Db7. 15. Db3

Selvsagt er 15. Dxe4, Dxb2 ikke særlig bra for hvit.

15. -Dc7!

Bytter sort dronning er så og si alle hvits problemer løst.

16. Dc3, Tab 8. 17. b3, Tfd8.

18. 0-0-0

På det nærliggende 18. Sc4 kan følge 18. -Lxc4. 19. Dxc4, Dd7. 20. Td1, e5! eller 19. bxc4, Dd7. 20. Td1, Tb7, og sort dobler i b-linjen uten at hvit kan opponere pga. Bd4.

18. -f6. 19. Sc4, Df4+. 20. Td2

Eller 20. Dd2, Dxd2t. 21. Txd2, Lxd2, Lxc4. 22. bxc4, Tb4.

20. -Lxc4. 21. Dxc4

På 21. bxc4 dobler sort i b-linjen.

21. -Td5.

Jvfr. hvits 8. trekk.

22. g3

På 22. Kc2 følger 22. -Tbd8 med truselen Dxd2t.

22. -Dh6. 23. Te1, f5. 24. h4, Tbd8. 25. Te3, Df6.

Nå vinner sort bonde, og med merbonde og best stilling trenger resten ingen kommentar.

26. Kc2, Txd4. 27. Txd4, Txd4. 28. Dc3, Kf7. 29. Te2, Td5. 30. Dxf6+, Kxf6.

31. b4, Ke5. 32. Kc3, Td3+ 33. Kc4, Td4+. 34. Kc3, Kd5. 35. Te3, e5. 36. a3, f4. 37. gxf4, exf4. 38. Te1,

Td3+. 39. Kc2, Txa3. 40. Oppgitt.

(Komm. av Johannes Høie).

Kaj Engstrøm

Moritz Wittwer

Jan Petter Solhaug

FRANSK

Hvit: A. Larsson, Luleå

Sort: M. Wittwer, Sveits

1. e4, e6. 2. d4, d5. 3. Sc3, Sc6. 4. e5, f6. 5. Sf3, Lb4. 6. Lb5, a6. 7. Ld3, De7. 8. a3, La5. 9. 0-0, Lb6. 10. Te1, fxe5. 11. Sxe5, Sf6. 12. Lg5, 0-0. 13. Sxd5, exd5. 14. Sxc6, Ddt. 15. Se7+, Kh8. 16. Lxf6, Txf6. 17.

Sxd5, Lg4. 18. Dxc4, Dxd5. 19. Te7, Tf7. 20. Txf7, Dxf7. 21. Dh4, g6. 22. Te1, c5. 23. De7, Dxe7. 24. Txe7, c4. 25. Lxc4, Lxd4. 26. c3, Lc5. 27. Txb7, Td8. 28. b4, Td1+. 29. Lf1, Ld6. 30. g3, Ta1. 31. Tb6, Le5. 32. Txa6, Lxc3. 33. g4, Ld4. 34. g5, Ta2. 35. Ta8+, Kg7. 36. Tg8+. Oppgitt.

Anders Larsson

JAN S. BERGLUND

BENGT ERIKSEN
23. -Lxg3!

Et lettfattelig, men likefullt tiltalende løperoffer!

24. fxc3, Te3. 25. Dd2

På springertrekk ville selvsagt 25. -Txc3 følge. Nå derimot har hvit på samme tårntrekk forsåret 26. e3.

25. -Dxc3! 26. Sd1, Sg4. 27. Kf1(?)

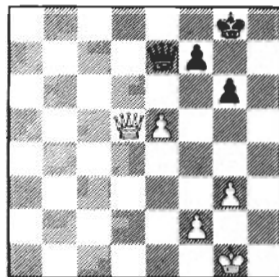
Eller 27. Sxe3, Sxe3 med dronningvinst. Det er i grunnen det samme hva hvit nå gjør!

27. -Tae8.

Heller ikke 27. -Sh2+. 28. Kg1, Sf3+ var noen feil! Dog fører teksttrekket også meget hurtig til målet. 28. Ta2, T8e6. 29. Kg1, Tf6. 30. Oppgitt.

(Komm. av Frans Larsen).

ANDERS LARSSON

JAN P. SOLHAUG

58. Dd6!

Det er i grunnen overraskende at hvit skal ha vinstmuligheter i dette sluttspillet, men Solhaug vet i det følgende å gjøre sorts forsvarsoppgave vanskelig. I første omgang er bonde-slutt spillet etter 58. -Dxd6?

59. exd6 tapt for sort. 58. -Db7+. 59. f3, Dc8. 60. Df6, Dc2+. 61. Kh3, Dc8+ (?)

S ort burde prøve 61. -Dc3.

62. e6!

Med dette pene temporære bondeoffer sikres vinsten definitivt.

62. -Dxe6+. 63. Dxe6, fxe6. 64. Kg4, Kf7. 65. Kg5, e5.

Ellers følger 66. f4 med vinst.

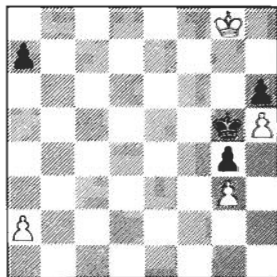
66. Kh6, Kf6. 67. g4, oppgitt.

Bonden på g6 er nødt til å falle: 67. -Kf7. 68. g5 eller

67. -g5. 68. Kh5, og hvit vinner.

(Komm. av Frans Larsen).

SVEIN H. JOHNSEN

MORITZ WITTWER

Tilsynelatende står sort til vinst, men sveitseren har en overraskende remisvariant på lager!

51. Kg7(!), a6.

Nå ser vi det! Etter 52. Kxh5, Kf6 er sorts konge pattsvanger, og det gjenstår kun et par utsettelsestrekk med bøndene i a-linjen.

52. a3. Remis.

Etter 52. -a5. 53. a4 må sort likevel slå på h5.

(Komm. av Frans Larsen).

DRONNINGGAMBIT

Hvit: T. K. Schølseth, K.nes
Sort: J. S. Berglund, H.fest

1. Sf3, d5. 2. d4, e6. 3. c4, Sf6. 4. Lg5, Sbd7. 5. e3, c6. 6. Sc3, Da6. 7. Lxf6, Sxf6. 8. a3, Se4. 9. Db3, a6. 10. c5, b5. 11. Ld3, Sxc3. 12. Dxc3, Dxc3+. 13. bxc3, a5. 14. 0-0, a4. 15. Tfe1, f5. 16. Se5, Ld7. 17. f3, Le7. 18. e4, dxe4. 19. fxe4, f4. 20. Tab1, Lf6. 21. Sf3, 0-0. 22. e5, Ld8. 23. c4, La5. 24. Tec1, bxc4. 25. Lxc4, Tab8. 26. La2, h6. 27. Tc4, Txb1+. 28. Lxb1, Tb8. 29.

Lg6, Kf8. 30. Txa4, Ld8. 31. Ta6, Tb5. 32. Kf1, Ta5. 33. Txa5, Lxa5. 34. Ke2, Lc8. 35. Ld3, Lc3. 36. Lc4, Kf7. 37. Kd3, La5. 38. h4, Ld8. 39. h5, Ld7. 40. Ke4,

Ke7. 41. Kxf4, Le8. 42. g4, Kd7. 43. Ld3, Lf7. 44. Lg6, Lg8. 45. Ke3, La5. 46. Kd3, Kd8. 47. Sd2, Kd7. 48. Sc4, Ld8. 49. Sd6, Le7. 50. a5. Oppgitt.

Tor Kristian Schølseth

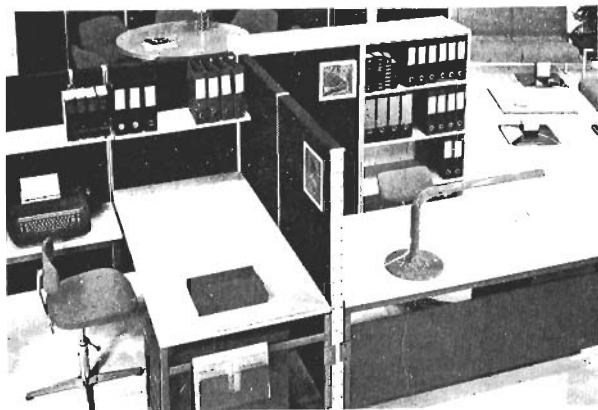
SJAKK BØKER
SJAKK SPILL

Mo Bok- og Papirhandel
Meyers Gull og Sølv A.S

Tlf. 50355 50356

VIDEO kontorlandskap fra I S K U

Når det gjelder møbler
for offentlig miljø,
kontakt oss
for brosjyrer og priser.

ISKU

FABRIKKER,
FINLAND

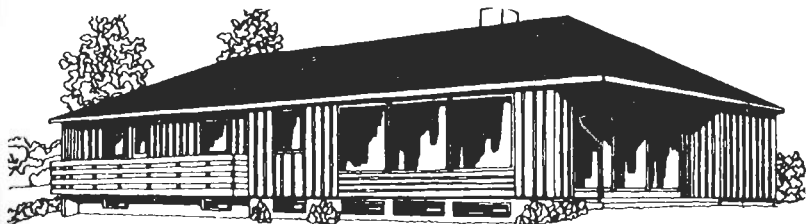
City

Hovedforhandler for Nord-Norge

MØBLER A/S

Alt i møbler for hjem og offentlig miljø
Postboks 214 - 9501 Alta - Tlf. 35 693

Har De byggeplaner?

Vi har hustypene!

Klipp her

Klipp her

Vennligst send meg Deres katalog

Navn

Adr

Vi leverer Vestlandshus ferdig oppsatt, eller som byggesett.

TANA BOLIGBYGG A/S

Tana bru, 9845 Tana — Tlf. 28 177.

NORD-NORGE
SJAKK

*Et hestebode
foran—*

HER FINNER DU OSS:

ANDSELV:

G-SPORT ANDSELV
Tlf. 089-30 000 — 2437

BODØ:

ARVID BØCKMANN, Tlf. 081-20676
SUNDBY & GUNDERSEN, Tlf. 081-22 352

BØ I VESTERÅLEN:

JERNVAREN A/S, tlf. 012-210

BÅTSFJORD:

MATERIALHANDELEN, Tlf. 085-89 191

FINNSNES:

SENTRUM SPORT A/S, tlf. 089-40 187

HARSTAD:

SPORT A/S, tlf. 082-62 451

MELBU:

OTTO DRAGLAND A/S, tlf. 012-80

MYRE:

EDV. ERIKSEN EFTF., tlf. 012-123

NARVIK:

H. LANGSETH A/S, tlf. 082-42 381

ROGNAN:

ROGNAN SPORT, tlf. 081-48 300-132

SORTLAND:

SIGURD PEDERSEN, Tlf. 012-60

SULITJELMA:

SPORT ELECTRONIC, tlf. 081-46 390

TROMSØ:

ANDRESENS VAABENFORR., tlf. 083-82 403

BRØDRENE SÆTHER A/S, tlf. 083-83 042

VAÐSØ:

LEIF BJERCK A/S, tlf. 085-51 335

ALT I SPORT SOMMER OG VINTER